

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav informačních studií a knihovnictví

Studijní program: Informační studia a knihovnictví

Studijní obor: Informační studia a knihovnictví

Bakalářská práce

Michaela Hametová

**Informační potřeby vědeckých pracovníků v oblasti zemědělství
a možnosti jejich zajištění**

**Information needs of research workers in agriculture sphere and
the possibilities of their provision**

Praha 2010

Vedoucí práce: PhDr. Anna Stöcklová

Oponent bakalářské práce:

Datum obhajoby:

Hodnocení:

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů, literatury a dalších odborných zdrojů.

V Plzni, dne 4. srpna 2010

.....
podpis studenta

Identifikační záznam

HAMETOVÁ, Michaela. *Informační potřeby vědeckých pracovníků v oblasti zemědělství a možnosti jejich zajištění = Information needs of research workers in agriculture sphere and the possibilities of their provision*. Praha, 2010-08-06. 74 s., VIII s. příl. Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví. Vedoucí bakalářské práce PhDr. Anna Stöcklová.

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá informačními potřebami vědeckých pracovníků v oblasti zemědělství v ČR. V úvodní kapitole je stručně charakterizován obor zemědělství. Dále jsou uvedeny instituce zajišťující informační potřeby tohoto oboru. Přičemž důraz je kladen především na knihovny. Jádrem práce je třetí kapitola rozebírající informační potřeby vědců a jejich specifika, spolu s vyhodnocením průzkumu informačních potřeb vědeckých pracovníků Ústavu zemědělské ekonomiky a informací, Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i a České zemědělské univerzity v Praze. Čtvrtá a závěrečná kapitola obsahuje zhodnocení průzkumu a také návrhy na zlepšení současné situace.

[Autorský abstrakt]

Abstract

This bachelor thesis deals with information needs of research workers in the Czech Republic in agriculture sphere. Line of agriculture is briefly characterized in the opening chapter. Further the institutions ensuring information needs for this line are introduced. Where emphasis is especially placed on libraries. The nub of bachelor thesis is the third chapter dismantling information needs of scientists and their specifics, along with the evaluation information needs survey of research workers in Institute of Agricultural Economics and Information, Silva Tarouca Research Institute for Landscape and Ornamental Gardening, v.v.i and the Czech University of Life Sciences Prague. The fourth and final chapter contains survey evaluation as well as suggestions for improvement of current situation.

[Author's abstract]

Klíčová slova

informační potřeby, vědci, zemědělství, Česko, služby knihoven, zemědělské knihovny, dotazníky, veřejné výzkumné instituce, zemědělské univerzity

Key Words

information needs, scientists, agriculture, Czech Republic, library services, agricultural library, questionnaires, public scientific institution, agricultural universities

Obsah

Předmluva.....	8
Seznam vyobrazení	10
Seznam zkratk	12
1 Obecná charakteristika oboru zemědělství	14
2 Instituce zajišťující informační potřeby v oboru zemědělství.....	19
2.1 Celostátně významné instituce poskytující informace v oboru zemědělství	21
2.1.1 Ústav zemědělské ekonomiky a informací – ÚZEI / Zemědělská a potravinářská knihovna.....	21
2.1.2 Ministerstvo zemědělství ČR - MZe ČR / knihovna	22
2.1.3 Národní zemědělské muzeum Praha – NZM / knihovna	23
2.1.4 Česká akademie zemědělských věd - ČAZV.....	23
2.2 Veřejné výzkumné instituce (v.v.i.)	24
2.2.1 Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i. - VÚKOZ / Oddělení knihovnických a dokumentačních služeb	24
2.2.2 Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i. - VÚMOP / Oddělení koordinace a plánu vědeckovýzkumné činnosti	25
2.2.3 Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i. - VÚRV / knihovna.....	26
2.2.4 Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i. - VÚVEL / knihovna	26
2.2.5 Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i. - VÚŽV / Dokumentace a knihovna	26
2.2.6 Výzkumný ústav zemědělské techniky, v.v.i. - VÚZT.....	27
2.2.7 Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i. - VÚLHM / Odborná a vědecká knihovna	28
2.3 Vysoké školy	28
2.3.1 Česká zemědělská univerzita v Praze – ČZU / Studijní a informační centrum	28
2.3.2 Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích – JU / Akademická knihovna	29
2.3.3 Mendelova univerzita v Brně - MENDELU / Ústřední knihovna Mendelovy univerzity v Brně.....	30
2.3.4 Veterinární a farmaceutická univerzita Brno – VFU / Ústřední knihovna Veterinární a farmaceutické univerzity Brno	31
3 Informační potřeby vědeckých pracovníků.....	32
3.1 Základní pojmy a definice.....	32
3.2 Specifika vědců v souvislosti s informačními potřebami.....	34
3.3 Průzkum informačních potřeb	36
3.4 Výsledky vlastního průzkumu.....	38
4 Závěr - zhodnocení výsledků s návrhem na zlepšení současné situace	63
Použitá literatura a zdroje.....	68
Přílohy	I
Příloha A Dotazník (Zobrazení dotazníku na stránkách Vyplňto.cz.)	II
Příloha B Mind map 1 : Ovlivňování informačních potřeb zemědělských vědeckých pracovníků v současné situaci.	VII
Příloha B Mind map 2 : “Ideální stav” ovlivňování informačních potřeb zemědělských vědeckých pracovníků po zlepšení současné situace.....	VIII

Předmluva

Téma Informační potřeby vědeckých pracovníků a jejich zajištění ve vybraném oboru bylo součástí oficiální nabídky témat bakalářských prací, vypsaných pro rok 2010 Ústavem informačních studií a knihovnictví. Jako studentku oboru Informační studia a knihovnictví mě tematika informačních potřeb velmi zaujala, protože právě informační potřeby uživatel jsou podle mého názoru jakýmsi středobodem knihovnické a informační profese. Za volbou tématu tak stál osobní zájem blíže prozkoumat tuto problematiku v souvislosti s vědeckými pracovníky, kteří jsou v mnohém specifictví. Od samého začátku jsem pak měla v úmyslu zaměřit se na obor zemědělství a to díky odborné praxi, kterou jsem absolvovala v Zemědělské a potravinářské knihovně dnešního Ústavu zemědělské ekonomiky a informací, kde jsem měla možnost seznámit se s činnostmi této významné instituce, mezi jejíž uživatele patří kromě studentů právě vědeckí pracovníci.

Cílem bakalářské práce bylo zmapování informačních potřeb vědeckých pracovníků v ČR v oblasti zemědělství. Při zpracování jsem vycházela z bibliografické rešerše Informační potřeby vědců, která byla vytvořena jako seminární práce pro předmět Bibliografické rešeršní služby; vlastních rešerší zaměřených blíže na české prostředí a také metody sociologického výzkumu; webových stránek ČSÚ a institucí popisovaných v bakalářské práci; několika konzultací s odbornými pracovníky knihoven a v neposlední řadě z dat získaných zpracováním 51 vyplněných dotazníků. (V rámci předvýzkumu – pilotáže, byly použity dotazníky wordovské, dále ve výzkumu pak elektronické, vytvořené na webových stránkách Vyplňto.cz.) Výše zmíněné konzultace s odbornými pracovníky byly většinou využity vinou nedostatečných informací na některých webových stránkách knihoven.

Úvodní kapitola velmi stručně charakterizuje obor zemědělství. Základní struktura oboru je převzata z Polytematického strukturovaného hesláře PSH Národní technické knihovny. Druhou kapitolu tvoří krátký popis institucí zajišťujících informační potřeby zemědělských vědců. V drtivé většině případů zaměřený přímo na odborné knihovny jednotlivých institucí (existují-li). Pro větší přehlednost jsou pak instituce členěny do tří skupin: instituce s celostátním významem,

poskytující v rámci své gesce služby a informace z oboru zemědělství; veřejné výzkumné instituce, působící v rámci ČR v oboru zemědělství a české univerzity působící rovněž v oboru zemědělství. Následující ústřední kapitola se již věnuje informačním potřebám vědců a jejich specifikům. Je v ní představen provedený průzkum informačních potřeb zemědělských vědců, spolu s komentáři výsledků a vizualizacemi pomocí grafů. Čtvrtá a závěrečná kapitola uvádí zhodnocení výsledků průzkumu spolu s návrhy na zlepšení současné situace. Příloha obsahuje v průzkumu použitý dotazník tak, jak byl zobrazen na webových stránkách Vyplňto.cz a také dvě myšlenkové mapy.

Použité zdroje jsou citovány dle norem ISO 690 a ISO 690-2 a řazeny abecedně dle prvního údaje v citaci. Pro citace v textu byl využit tzv. Harvardský styl, kdy je v závorce uveden první údaj (příjmení autora nebo první slova jména korporace, popřípadě první slova názvu dokumentu, chybí-li dokumentu autor) a následuje rok vydání dokumentu. U dokumentů, které jsou stránkovány, je navíc uvedena strana z níž je citováno. Závorky citací jsou hranaté, aby byly lépe rozlišitelné od běžného textu.

Ráda bych poděkovala PhDr. Anně Stöcklové, za cenné rady, návrhy a konzultace při vedení mé práce.

Můj dík patří také všem, kteří se jakkoli podíleli na provedeném průzkumu a vzniku této práce. Především vedoucím pracovníkům knihoven a samozřejmě také jednotlivým respondentům.

Seznam vyobrazení

obr. č. 1	Struktura hesla zemědělství dle Polytematického strukturovaného hesláře PSH Národní technické knihovny.....	14
obr. č. 2	Struktura produkce zemědělského odvětví v ČR v roce 2009 podle Českého statistického úřadu.....	18
obr. č. 3	Thomas Daniel Wilson – Model informačního chování.....	33
obr. č. 4	Zobrazení dotazníku na stránkách Vyplňto.cz.....	37
graf č. 1	Četnost návštěv odborné knihovny vlastního pracoviště.....	38
graf č. 2	Návštěvy jiných odborných knihoven / mimo vlastní pracoviště.....	40
graf č. 3	Které odborné knihovny respondenti nejčastěji navštěvují.....	41
graf č. 4	Kde vědečtí pracovníci nejčastěji získávají informace z oboru.....	42
graf č. 5	Četnost využívání informačních zdrojů – uváděno průměrné hodnocení.....	44
graf č. 6	Postrádají respondenti v knihovně svého pracoviště některé informační zdroje?.....	46
graf č. 7	Jaké informační zdroje jsou nejvíce postrádány.....	47
graf č. 8	Jazyky, s nimiž respondenti pracují.....	48
graf č. 9	Četnost využití jednotlivých služeb knihovny. (Jak často byly následující služby hodnoceny č. 1 jako velmi časté.).....	49
graf č. 10	Využívání vzdáleného přístupu k elektronickým zdrojům.....	51
graf č. 11	Zdroje nejčastěji využívané ke vzdáleným přístupům.....	52
graf č. 12	Uvítali by respondenti ve své knihovně další služby a činnosti?.....	53
graf č. 13	Využívání odborných databází zemědělskými vědci.....	54
graf č. 14	Nejčastěji využívané databázové zdroje.....	56
graf č. 15	Využití nadstandardních personalizovaných služeb databází.....	57
graf č. 16	Zastoupení mužů a žen mezi respondenty.....	59
graf č. 17	Věkové složení respondentů.....	60

graf č. 18	Rozložení respondentů z hlediska oboru působnosti.....	61
tab. č. 1	Kde vědci nejčastěji získávají informace ze svého oboru.....	43
tab. č. 2	Četnost využití informačních zdrojů.....	45
tab. č. 3	Jazyky, s nimiž respondenti pracují – v závislosti na věku.....	48
tab. č. 4	Průměrné hodnocení četnosti využití služeb knihovny.....	50
tab. č. 5	Využití odborných databází vědeckými pracovníky v závislosti na věku.....	54
tab. č. 6	Využití nadstandardních personalizovaných služeb databází.....	58

Seznam zkratek

AGLINET	AGricultural Libraries NETwork
AGRIS/FAO	The international information system for the AGRICultural Sciences and technology, created by the Food and Agriculture Organization of the United Nations
AV ČR	Akademie Věd České Republiky
ČAZV	Česká Akademie Zemědělských Věd
ČR	Česká Republika
ČVŠT	Česká Vysoká Škola Technická
ČZU	Česká Zemědělská Univerzita v Praze
DDS	Document Delivery Service
EDD	Elektronické Dodávání Dokumentů
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations
FSTA	Food Science and Technology Abstracts
ISBN	International Standard Book Number
IT	Information Technology
JU	Jihočeská Univerzita v Českých Budějovicích
MENDELU	MENDELova Univerzita v Brně
MMVS	Mezinárodní Meziknihovní Výpůjční Služba
MVS	Meziknihovní Výpůjční Služba
MZe ČR	Ministerstvo Zemědělství České republiky
NZM	Národní Zemědělské Muzeum Praha
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
OPOSSUM	Online POradenské Služby StUdentůM
PSH	Polytematický Strukturovaný Heslář Národní technické knihovny
RIV	Rejstřík Informací o Výsledcích
SIC ČZU	Studijní a Informační Centrum České Zemědělské Univerzity
TDKIV	Terminologická Databáze Knihovnictví a Informační Vědy

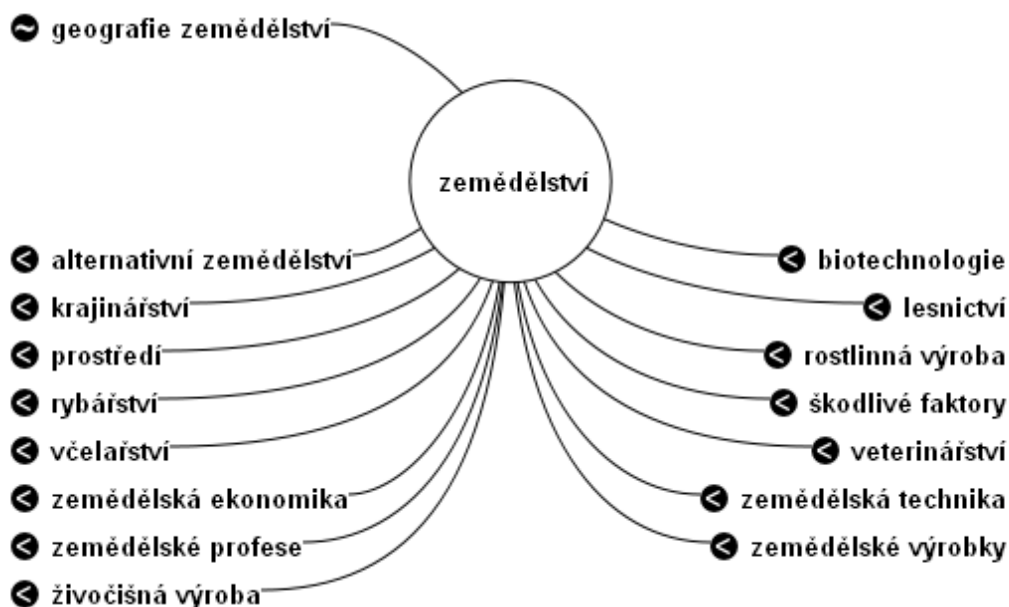
URL	Uniform Resource Locator
ÚZEI	Ústav Zemědělské Ekonomiky a Informací
ÚZPI	Ústav Zemědělských a potravinářských informací
VFU	Veterinární a Farmaceutická Univerzita Brno
VPK	Virtuální Polytechnická Knihovna
VŠE	Vysoká Škola Ekonomická
VÚKOZ	Výzkumný Ústav Silva Taroucy pro Krajinu a Okrasné Zahradnictví, v.v.i.
VÚLHM	Výzkumný Ústav Lesního Hospodářství a Myslivosti, v.v.i.
VÚMOP	Výzkumný Ústav Meliorací a Ochrany Půdy, v.v.i.
VÚRV	Výzkumný Ústav Rostlinné Výroby, v.v.i.
VÚVEL	Výzkumný Ústav VEterinárního Lékařství, v.v.i.
VÚZE	Výzkumný Ústav Zemědělské Ekonomiky
VÚZT	Výzkumný Ústav Zemědělské Techniky, v.v.i.
VÚŽV	Výzkumný Ústav Živočišné Výroby, v.v.i.
v.v.i.	Veřejná Výzkumná Instituce
WiFi	Wireless Fidelity

1 Obecná charakteristika oboru zemědělství

Zemědělství patří k oblastem provázejícím člověka již celá staletí. Prakticky již v počátku lidského vývoje v dobách pravěku můžeme nalézt první známky tohoto oboru. Za jakýsi “vznik” zemědělství je všeobecně považována tzv. mladší doba kamenná, neboli neolit. Neolitická revoluce, čili přechod člověka od lovu a sběru právě ke způsobu obživy za pomoci zemědělství, je někdy dokonce označována za jednu z nejvýznamnějších událostí v dějinách lidstva.

Obor zemědělství spadá jednoznačně k tzv. odvětvím prvovýroby. Což v praxi znamená, že se soustředí na získávání prvotních surovin materiální výroby za pomoci využití povrchu Země.¹

Zemědělství je velmi široký obor skrývající v sobě celou řadu nejrůznějších oblastí. Pro lepší představení této problematiky a názorný nástin souvisejících oborů jsem se rozhodla využít Polytematický strukturovaný heslář (PSH) Národní technické knihovny, v němž je heslo zemědělství představeno pomocí patnácti samostatných podhesel, která jsou zde dále v textu stručně popsána.

obr. č. 1. Struktura hesla zemědělství dle Polytematického strukturovaného hesláře PSH Národní technické knihovny.

¹ Mnoho výrazů majících souvislost se zemědělstvím začíná písmeny agri- či agro- z latinského ager = pole, země.

Alternativní zemědělství / alternative agriculture

Dnes se častěji využívaným termínem k označení stejné problematiky stává sousloví ekologické zemědělství. Toto zemědělství, (na rozdíl od tzv. “klasického” - současného, konvenčního či industriálního), se snaží v první řadě přiblížit přirozeným ekosystémům a tak maximálně využívá přírodní postupy, místní zdroje a usiluje o minimalizaci některých postupů klasického zemědělství. Konkrétně tak nepoužívá nebo velmi výrazně omezuje umělá a průmyslová hnojiva, uměle vyrobené látky proti škůdcům nebo monokultury plodin.

Biotechnologie / biotechnology

Slovník encyklopedického portálu MSN Encarta ji definuje jako „*Praktické využití biologických procesů*.“² [Biotechnology, 2009] Přičemž tyto biologické procesy jsou využity v průmyslové výrobě. Jedněmi z vůbec prvních příkladů využití biotechnologie v praxi jsou výroba sýrů, vína a piva. Později to jsou různé očkovací látky.

Krajinářství / landscaping

Zabývá se zlepšováním celkového vzhledu pozemků, a to zejména v okolí budov. To pak mění pomocí výsadby vhodných stromů, keřů a květin. Může jít také o zahradní design spočívající ve vytváření či úpravě zahrad pomocí vhodných kombinací nerůznějších rostlin.

Lesnictví / forestry

Lesnictví je odvětví soustřeďující se na výsadbu, udržování a využívání lesů. A to jak přirozených, tak i uměle vysázených. Snaží se o udržení rovnováhy mezi ochranou lesů a jejich využitím.

Prostředí – životní prostředí / surroundings - environment

Terminologický slovník výkladový zemědělsko-potravinářský definuje životní prostředí jako prostředí, v němž žijí, vyvíjejí se a množí organismy.

² „Practical use of biological processes.“

Rostlinná výroba / plant production

Je spolu s výrobou živočišnou považována za jedno ze základních odvětví zemědělství. V rámci tzv. agroekosystému luk a orné půdy se soustředí na pěstování rostlin. Produkty z nich získané jsou pak surovinou pro potravinářský či textilní průmysl, krmením hospodářských zvířat, potravinou pro člověka nebo figurují v exportu dané země.

Rybářství / fish culture

Zahrnuje v sobě především problematiku chovu ryb a rybolovu, včetně sportovního rybářství, rybníkářství a zpracování ryb.

Škodlivé faktory / injurious factors

Jedním z podřazených hesel pro zemědělství, uvedených v Polytematickém strukturovaném hesláři Státní technické knihovny, je sousloví škodlivé faktory. Přesto, že nejde o žádný samostatný obor či odvětví, jsou škodlivé faktory velmi důležitým činitelem působícím napříč celým zemědělstvím. V praxi se jedná o jevy jako eroze půdy, rezidua pesticidů, ohryz zvěří či působení škůdců, lesní požáry a obecně přírodní katastrofy (tsunami, povodně, zemětřesení a vulkanická činnost, extrémní sucha, tornáda či hurikány).

Včelařství / beekeeping

Obor včelařství je považován za jednu z nejstarších lidských činností souvisejících se zemědělstvím. Jde o souhrnný název pro celou včelařskou zootechniku. Hlavním předmětem zájmu je samozřejmě chov včely medonosné (*Apis mellifera*) a chov čmeláka zemního (*Bombus terrestris*).

Veterinářství / veterinary medicine

Veterinářství, nebo také veterinární medicína, je vědní obor zabývající se, dle slovníku MSN Encarta : „*Zdravím zvířat, jejich diagnostikou a léčbou jejich onemocnění či zranění.*“³ [Veterinary, 2009]

³ „Dealing with the health of animals and the diagnosis and treatment of their diseases and injuries.”

Zemědělská ekonomika / agricultural economics

Homolka uvádí, že zemědělská ekonomika se: „Zabývá aplikací teoretických ekonomických poznatků na odvětví zemědělství a zkoumáním ekonomických jevů v tomto odvětví. K základním tématům patří postavení zemědělství v rámci národního i mezinárodního hospodářství, ekonomické posuzování produkčních faktorů a možnosti jejich využití.” [Homolka, 2008, s. 9,10]

Zemědělská technika / agricultural engineering

Slouží především k mechanizaci prací v zemědělství, čímž omezuje podíl práce člověka. Ta se pak často soustředí na ovládání či kontrolu technických prostředků.

Zemědělské profese / agricultural professions

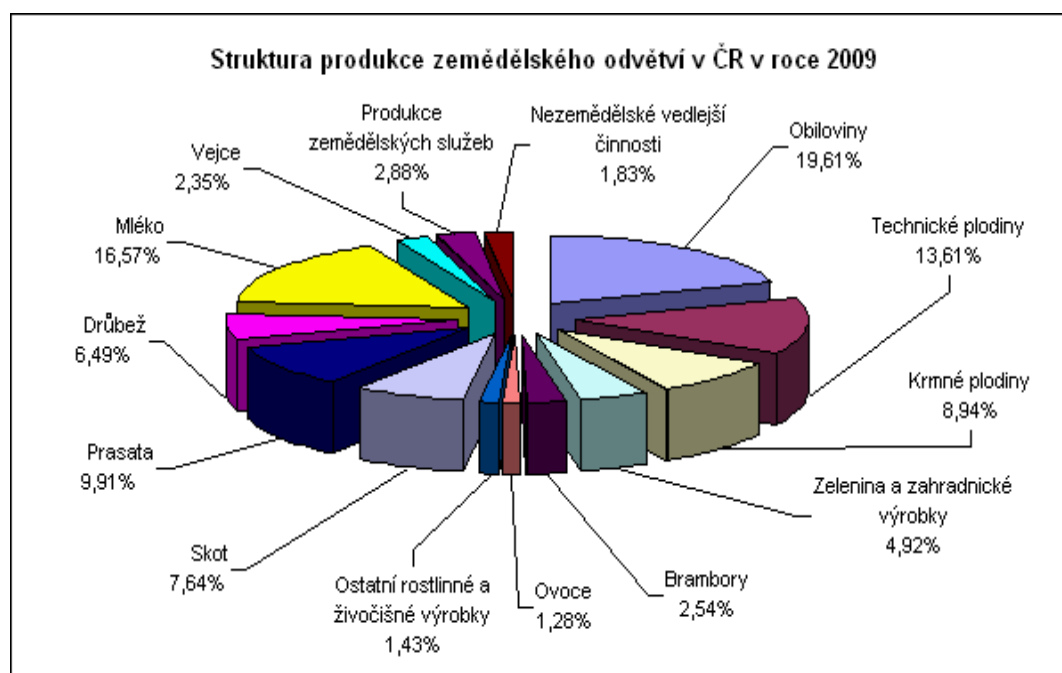
Jde o bezpočet profesí úzce souvisejících s oborem zemědělství a zemědělskou problematikou. V podstatě ke každému z hesel v této kapitole můžeme přiřadit množství profesí věnujících se dané oblasti. Zemědělské profese pokrývají velmi širokou škálu činností a různorodých specializací. Od vědeckých zaměstnání, jež jsou vykonávána např. v laboratořích, přes chovatelství či práci se zemědělskou technikou, až po zaměření na zemědělskou ekonomiku.

Zemědělské výrobky / agricultural products

Výrobek obecně je určitý materiální statek sloužící k uspokojování potřeb člověka. Jako zemědělské výrobky lze označit upravené produkty vzniklé chovem nebo pěstováním.

Živočišná výroba / animal production

Specifický obor zemědělské výroby, který na základě využití hospodářských zvířat vytváří živočišné produkty určené lidské výživě, nebo různým zpracovatelským odvětvím především lehkého průmyslu.

obr. č. 2. Struktura produkce zemědělského odvětví v ČR v roce 2009 podle Českého statistického úřadu.

2 Instituce zajišťující informační potřeby v oboru zemědělství

Jak uvádí ve svých skriptech Služby knihoven : vybrané problémy Anna Stöcklová: „*Základním úkolem knihovnických služeb je uspokojování informačních a kulturních potřeb občana.*” [Stöcklová, 2008, s. 2] Z toho důvodu se v následující části práce soustředím především na knihovny daných institucí jako na klíčové poskytovatele informací a služeb uspokojující informační potřeby.

Institucí, jež pomáhají zajišťovat informační potřeby oboru zemědělství, bychom, a nejen v České republice, našli velmi mnoho. Zde je proto uvedena jen určitá část z nich. Ústředním tématem práce jsou informační potřeby vědeckých pracovníků v oblasti zemědělství, a tak při výběru sehrála důležitou roli místa s vyšší koncentrací vědeckých pracovníků. A také publikace s názvem Pracoviště podílející se na zemědělském výzkumu v České republice, vydaná Ministerstvem zemědělství České republiky. Vybrané instituce jsou pak pro větší přehlednost členěny do tří samostatných skupin.

- První skupinu tvoří instituce s celostátním významem, poskytující v rámci své gesce komplexní služby a informace pro obor zemědělství.
- Do druhé skupiny spadají veřejné výzkumné instituce (v.v.i.), působící v zemědělství na území našeho státu. „*Veřejná výzkumná instituce je právnickou osobou, jejímž hlavním předmětem činnosti je výzkum, včetně zajišťování infrastruktury výzkumu, vymezený zákonem o podpoře výzkumu, vývoje a inovací. Veřejná výzkumná instituce svou hlavní činností zajišťuje výzkum podporovaný zejména z veřejných prostředků v souladu s podmínkami pro poskytování veřejné podpory stanovenými právem Evropských společenství.*” [Česko, 2005, s. 5998]
- Třetí a poslední skupinou jsou pak v zemědělském sektoru působící univerzity, jako místa s vysokým podílem současných i budoucích odborníků, pro jejichž kvalitní přípravu je důležité shromažďovat na půdě univerzity dostatečné množství aktuálních a významných informací z oboru.

V úvodu každé skupiny je blíže popsán jeden z jejích zástupců. Jde zároveň o organizace, kde byl v praxi proveden průzkum uživatelských potřeb vědeckých pracovníků, jehož výsledky jsou také součástí práce. V případě první skupiny se jedná o Zemědělskou a potravinářskou knihovnu Ústavu zemědělské ekonomiky a informací. Ta byla vybrána jako významný zástupce knihoven věnujících se v České republice oboru zemědělství, který má však i mezinárodní význam, vzhledem k tomu, že jde o největší odbornou zemědělskou knihovnu v Čechách a čtvrtou nejvýznamnější zemědělskou knihovnu na světě, která kromě svých fondů poskytuje celou řadu služeb a plní také funkci konzervační knihovny národní zemědělské a potravinářské literatury či funkci depozitní knihovny FAO.⁴

Skupinu veřejných výzkumných institucí reprezentuje Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i. (VÚKOZ). Ten mezi zemědělskými veřejnými výzkumnými institucemi zaujímá zvláštní postavení, protože nespadá do resortu ministerstva zemědělství, nýbrž do resortu ministerstva životního prostředí. Roli při jeho výběru sehrál také fakt, že výzkumný ústav spolupracoval v r. 2010 (v rámci výběrového semináře Knihovní software Evergreen v praxi II) s Ústavem informačních studií a knihovnictví na implementaci knihovního softwaru Evergreen.

Třetí skupina, skládající se z univerzit zabývajících se vzděláváním v oblasti zemědělství, je reprezentována Českou zemědělskou univerzitou v Praze. Ta byla vybrána jako jedna z největších a nejvýznamnějších univerzit v rámci oboru zemědělství, ve kterém má nejdelší tradici působení. Přednost před Mendelovou univerzitou v Brně, která jí může v mnohém konkurovat, dostala především díky své adrese na území hlavního města, což lépe umožnilo osobní kontakt autorky práce s touto univerzitou a jejími pracovníky.

⁴ Food and Agriculture Organization of the United Nations

2.1 Celostátně významné instituce poskytující informace v oboru zemědělství

2.1.1 Ústav zemědělské ekonomiky a informací – ÚZEI / Zemědělská a potravinářská knihovna

Knihovna sídlí v tzv. Domě zemědělské osvěty na adrese Slezská 7, 120 56 Praha 2.

Samotný Ústav zemědělské ekonomiky a informací pak působí celkem na třech různých adresách. Mimo Slezské ulice, kde najdeme knihovnu a organizační složky úseku Poradenství, vzdělávání a informační zdroje a také část úseku Ekonomika a hospodářská správa; oficiální sídlo a vedení ústavu, stejně jako organizační složky úseků Vědy a výzkum, nalezneme v Mánesově 75 v Praze. Poslední adresou, na které najdeme některé organizační složky úseku Věda a výzkum je Brněnská Kotlářská ulice, č.p. 53.

Historie této instituce je poměrně komplikovaná, jelikož její vznik provázelo postupné slučování několika jiných ústavů a organizací. Současnou podobu má Ústav zemědělské ekonomiky a informací od 1. 7. 2008, kdy vlivem rozhodnutí Ministerstva zemědělství České republiky došlo ke sloučení Výzkumného ústavu zemědělské ekonomiky (VÚZE) s Ústavem zemědělských a potravinářských informací (ÚZPI), který do té doby disponoval Zemědělskou a potravinářskou knihovnou.

Autorem Domu zemědělské osvěty, v němž sídlí Zemědělská a potravinářská knihovna, je jeden z nejvýznamnějších českých architektů 1. pol. 20. stol. prof. architekt Josef Gočár, známý především svým Domem U Černé Matky Boží na pražském Ovocném trhu. Budova Domu zemědělské osvěty, která vznikla v letech 1924 – 1926, je tak právem považována za skvost architektonického civilismu inspirovaného holandskou reznou cihlou.

Zemědělská a potravinářská knihovna je jednou z nejdůležitějších knihoven působících v rámci ČR v oboru zemědělství. V ČR jde o největší odbornou

zemědělskou knihovnu, která se díky velikosti a významu svých fondů řadí mezi čtyři nejvýznamnější zemědělské knihovny na světě. Kromě členství ve Sdružení knihoven ČR je i členem sítě zemědělských knihoven AGLINET. Zastává funkci konzervační knihovny národní zemědělské a potravinářské literatury a také funkci depozitní knihovny FAO. Kromě standardních knihovních služeb vytváří Českou

21

zemědělskou a potravinářskou bibliografii, vyvíjí a provozuje otevřený modulární redakční systém Agronavigátor, podílí se na tvorbě bází dat AGRIS/FAO a FSTA a nabízí např. zpracování zemědělských a potravinářských studií, elektronické dodávání dokumentů (EDD), Current Contents či službu Infopult. *„Infopult slouží k bezplatnému poskytování stručných informací z oblasti zemědělství, potravinářství a souvisejících oborů. Dotazy referenčního charakteru (na dostupnost knih, rešerše atd.) a dotazy odborného charakteru (bezpečnost potravin atd.) zodpovídají odborní konzultanti a informační experti.”* [Agronavigátor, 2010] Veškeré své služby poskytuje knihovna jak vědeckým a výzkumným pracovníkům či odborníkům, tak studentům zemědělských oborů či zájemcům z řad široké veřejnosti.

Profil fondu knihovny je velmi široký a zahrnuje následující oblasti: *zemědělská ekonomika a politika; nauka o rostlinách a rostlinná výroba; ochrana rostlin; nauka o zvířatech a živočišná výroba včetně veterinářství; zemědělská ekonomika a politika; technologie, manipulace doprava, skladování a ochrana zemědělských výrobků; lesnictví; rybářství a akvakultura; zemědělská technika, zemědělské inženýrství, stavby, obnovitelné energetické zdroje; přírodní zdroje, životní prostředí a ekologie; potravinářství a výživa lidu; mikrobiologie, biotechnologie, zoologie, chemie, geologie, biologie, botanika a genetika; rozvoj venkova a multifunkční zemědělství a tzv. související vědy (knihovnictví a informatika, vzdělávání).* [Zemědělská, 2009]

Webové stránky: <http://www.knihovna.uzpi.cz/>

2.1.2 Ministerstvo zemědělství ČR - MZe ČR / knihovna

Je veřejnosti přístupná na adrese samotné budovy Ministerstva zemědělství ČR - Těšnov 17, 117 05 Praha 1.

Tato knihovna dle tel. rozhovoru s Evou Haladovou poskytuje absenční výpůjční služby pouze zaměstnancům Ministerstva zemědělství ČR. Veřejnost má možnost přístupu do knihovny, ale výpůjční služby jsou v tomto případě pouze

prezenční s možností využití reprografických služeb. Knihovní fond je zaměřen na postižení základních oblastí v oboru zemědělství a nalézt zde můžeme také informace o zákonodárství spojeném s tímto oborem, věstníky, úřední listiny či mezinárodní smlouvy. Obsažena je zde také manažerská či IT literatura.

Webové stránky:

<http://eagri.cz/public/eagri/ministerstvo-zemedelstvi/o-ministerstvu/knihovna/>

2.1.3 Národní zemědělské muzeum Praha – NZM / knihovna

Knihovna sídlí celkem na třech pracovištích Národního zemědělského muzea.

První část fondů je umístěna na Zámku Kačina – Svatý Mikuláš 51, 284 01, druhou část nalezneme na loveckém záměčku Ohrada – Ohrada 17, 373 41 u Hluboké nad Vltavou a poslední na náměstí Svobody 8, 691 42 ve Valticích.

Dle platného zákona č. 257/2001 Sb, jde o veřejně přístupnou základní knihovnu se specializovaným knihovním fondem. Samostatnou součást knihovny tvoří tzv. Chotkovská knihovna na zámku Kačina, která byla roku 1992 prohlášena Ministerstvem kultury ČR za kulturní památku. Knihovna NZM. je pouze prezenční a poskytuje bibliograficko-informační, rešeršní, reprografické a meziknihovní výpůjční služby. Obsahuje knihy, periodika, firemní literaturu i audio-vizuální dokumenty. „*Knihovní fond je tematicky zaměřen na: zemědělství, myslivost, rybářství, lesnictví, potravinářství, ekologii, život venkova, řemesla, historii a muzejnictví.*” [Národní, 2010]

Webové stránky: <http://www.nzm.cz/sbirky/muzejni-knihovna/>

2.1.4 Česká akademie zemědělských věd - ČAZV

Najdeme ji na adrese Těšnov 17, 117 05 Praha 1, což je současně také adresa Ministerstva zemědělství ČR.

Tato skutečnost však má své opodstatnění. Česká akademie zemědělských věd funguje jako poradní orgán Ministerstva zemědělství ČR. „*ČAZV soustřeďuje pracovníky zemědělského výzkumu, vývoje a vzdělávání, jakož i praktiky, zasloužilé vědecky a osvětově o rozvoj zemědělství. Reprezentuje vědeckovýzkumnou a akademickou obec navenek a to jak v ČR, tak i ve vztahu k zahraničí. Zvláště úzce*

spolupracuje se Slovenskou akadémiou podohospodárskych vied. “ [Česká, 2006] Přestože instituce jako taková nedisponuje vlastní knihovnou, zajišťuje některé činnosti důležité pro zemědělský výzkum. Soustředí se především na následující oblasti. Jako poradní orgán Ministerstva zemědělství ČR stanovuje priority, strategie a struktury zemědělského výzkumu. Vyhodnocuje a průběžně vytváří zemědělské

23

programy a veřejné soutěže. V evropském i světovém měřítku se věnuje mezinárodní vědecké spolupráci. V rámci své působnosti vyhodnocuje výsledky vědecké výzkumné práce a následně se věnuje jejich popularizaci a využití v praxi.

Po odborné stránce odpovídá za vedení a úroveň celkem jedenácti vědeckých časopisů, vydávaných v anglickém jazyce, z nichž u tří z nich je hodnocen impact factor. V neposlední řadě odbory ČAZV zpracovávají a garantují hesla jednotlivých vědních oborů, publikovaná v Terminologickém slovníku výkladovém zemědělsko-potravinářském, který je k dispozici na webových stránkách ČAZV, ÚZEI, některých výzkumných ústavů a vysokých škol.

Webové stránky: <http://www.cazv.cz/>

2.2 Veřejné výzkumné instituce (v.v.i.)

2.2.1 Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i. - VÚKOZ / Oddělení knihovnických a dokumentačních služeb

Květnové náměstí 391, 254 43 Průhonice, je adresa, na které působí jak knihovna, tak Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i. Jeho Oddělení historické kulturní krajiny koordinuje také tři detašovaná pracoviště v Karvině, Brně a Mostě.

Výzkumný ústav ve své činnosti navazuje na odkaz hraběte Arnošta Emanuela Silva Taroucy, zakladatele přírodně krajinářského Průhonického parku, který zde vznikl již roku 1885. Hrabě Silva Tarouca byl předsedou Rakousko-Uherské dendrologické společnosti a zakladatelem její dendrologické zahrady v Průhonicích. „Ústav byl zřízen výnosem ministerstva zemědělství čj. 2376-A/1927 jako součást „Státních pokusných objektů zemědělských v Průhonicích“ pod názvem „Výzkumná stanice pro okrasné zahradnictví“. [Strom, 2007, s.7] Současná podoba ústavu vychází ze zřizovací listiny vydané Ministerstvem životního prostředí České

republiky 12. prosince 2006 (opatření 13/06).

Knihovna VÚKOZ se skrývá pod názvem Oddělení knihovnických a dokumentačních služeb. V první řadě poskytuje své služby pracovníkům ústavu pro řešení jejich výzkumných úkolů, ale přístupná je také odborné i široké veřejnosti. Její webové stránky včetně elektronického katalogu knihovny, jsou dostupné pouze

24

prostřednictvím interní sítě VÚKOZ. Pro externí návštěvníky je za účelem práce s katalogem připraven speciální počítač ve studovně. Dle telefonického rozhovoru s Ing. Janou Dostálkovou z VÚKOZ knihovna neposkytuje vzdálené přístupy. Kromě výpůjčních služeb je možno využít MVS či MMVS a také reprografické služby. Knihovna rovněž zpřístupňuje závěrečné zprávy výzkumných pracovníků ústavu, shrnující výsledky výzkumů uskutečněných na půdě VÚKOZ. K dispozici je také celkem 100 titulů periodik, z nichž 56 je zahraniční provenience. Knihovna v rámci dokumentace zpracovává články z odebíraných časopisů a vytváří Databázi vybraných článků, která obsahuje již přes 20 400 záznamů a od roku 1992 je plně automatizována. Významná je také skutečnost, že Oddělení knihovnických a dokumentačních služeb se podílí na redakční a ediční činnosti ústavu. Následně pak pracuje na distribuci publikací a jejich výměně. Přímě v knihovně či na dobírku je pak možný prodej publikací vydaných ústavem. Nejvýznamnějším artiklem jsou v tomto směru Acta Pruhoniciana, vydávaná nepravidelně 1-3 krát ročně.

Profil knihovního fondu se soustředí především na tvorbu a ochranu krajiny, okrasné zahradnictví a oblast životního prostředí.

Webové stránky: <http://www.vukoz.cz/>

2.2.2 Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i. - VÚMOP / Oddělení koordinace a plánu vědeckovýzkumné činnosti

Knihovnu spolu s výzkumným ústavem nalezneme na adrese Žabovřeská 250, 156 27 Praha 5.

Knihovna je zde součástí Oddělení koordinace a plánu vědeckovýzkumné činnosti a zajišťuje také ediční činnost ústavu. Z knihovnických služeb jsou to pak služby výpůjční, MVS, MMVS, referenční či reprografické a také přístup do systému VPK (Virtuální polytechnická knihovna). Dle slov Ing. Květy Královcové knihovna neposkytuje rešeršní služby. Z odborných databází svým uživatelům nabízí přístup do Web of Science, ovšem pouze z interní sítě ústavu. Stejnětak je přístupný také

elektronický katalog. Knihovna slouží především pracovníkům VÚMOP a dále pak studentům či odborníkům v daném oboru, kteří se většinou ohlašují předem telefonicky a sdělí své požadavky. Pro širokou veřejnost knihovna běžně přístupná není. Knihovní fond je velmi úzce oborově specializován na problematiku půd a s ní souvisejících vodních režimů.

Webové stránky: <http://www.vumop.cz/knihovna.php>

25

2.2.3 Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i. - VÚRV / knihovna

Knihovna i VÚRV, sídlí na adrese Drnovská 507, 161 06 Praha 6.

Knihovna je označována jako odborná a neveřejná a slouží tudíž především potřebám pracovníků Výzkumného ústavu rostlinné výroby, v.v.i., pro něž jsou služby bezplatné. Své služby ale poskytuje v souladu s platným knihovním řádem i odborné veřejnosti. Svým uživatelům nabízí výpůjční služby, MVS, MMVS, reprografické služby, referenční i rešeršní služby a také službu document delivery service (DDS). Přístup k online databázím je možný pouze z osobních počítačů pracovníků ústavu. Katalog knihovny je přístupný volně přes knihovní systém KpWin SQL z webových stránek knihovny. Knihovna VÚRV zpřístupňuje informace a informační prameny z oboru rostlinné výroby a souvisejících vědních oblastí. Mapuje přitom současné poznatky i nové směry a trendy.

Webové stránky: <http://www.vurv.cz/index.php?key=section&id=25>

2.2.4 Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i. - VÚVEL / knihovna

Se nachází v Hudcově ulici č. 70, 621 00 v Brně, stejně jako samotný Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i.

Své služby poskytuje především pracovníkům samotného ústavu a také odborné veřejnosti. Uživatelům nabízí výpůjční služby, MVS, MMVS, referenční či reprografické služby, rešerše i přístupy do odborných databází. Na svých webových stránkách knihovna uvádí seznam aktuálně odebíraných časopisů, včetně těch, zařazených do Journal Citation Report; přehled knih zakoupených do fondu za poslední tři roky a také odkazy na zpřístupňované plnotextové i citační a abstraktové databáze. (*Plnotextové databáze – Science Direct, SpringerLink, InterScience; citační a abstraktové databáze – Web of Science, Scopus, EBSCOhost a ProQuest – Agriculture Journals*). [Výzkumný, 2008] Fond knihovny se mimo jiné zaměřuje na: bakteriologii, bezpečnost potravin, bezpečnost krmiv, genetiku,

imunologii, reprodukci, toxikologii, virologii a diagnostiku chorob zvířat.

Webové stránky: <http://www.vri.cz/cs/informace/knihovna/>

2.2.5 Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i. - VÚŽV / Dokumentace a knihovna

Oddělení ve Výzkumném ústavu živočišné výroby, v.v.i. s názvem Dokumentace

26

a knihovna můžeme využít na adrese Přátelství 815, 104 00 Praha Uhřetěves.

Na stejné adrese najdeme také samotný ústav. „*Oddělení zajišťuje dokumentaci všech aktivit, zejména publikačních (RIV5), vede vědeckou knihovnu a studovnu a zabezpečuje knihovní a překladatelské služby. Redakčně a technicky zabezpečuje vydavatelskou činnost ústavu.*” [Výzkumný, 2010b] Součástí oddělení je také speciální studio pro vlastní propagační a vydavatelskou činnost. Samotná knihovna je určena především k uspokojování informačních potřeb pracovníků VÚŽV. Odborná veřejnost či běžní uživatelé z řad široké veřejnosti mohou využít pouze prezenční výpůjční služby. Pracovníkům ústavu jsou poskytovány prezenční i absenční výpůjční služby, MVS či MMVS, reprografické služby a z odborných databází pak přístup do Web of Science (včetně vzdáleného přístupu). Dle slov z tel. rozhovoru s knihovnicí Bohumilou Chocholovou stejně jako v případě knihovny VÚMOP nejsou ani zde poskytovány rešeršní služby. Fond knihovny se zaměřuje na živočišnou výrobu, biologii, ale také například rostlinnou výrobu či výživu. Největší prostor je věnován periodikům.

Webové stránky:

http://www.vuzv.cz/index.php?p=vyzkumne_utvary&site=default&id=11

2.2.6 Výzkumný ústav zemědělské techniky, v.v.i. - VÚZT

Je možno nalézt na adrese Drnovská 507, 161 01 Praha 6.

Ústav sice nedisponuje samostatnou knihovnou, nicméně poskytuje poradenskou činnost především v oblasti zemědělské výroby a energetiky.

⁵ Rejstřík informací o výsledcích „*Obsahuje údaje o výsledcích výzkumu a vývoje uplatněných od r. 1993.*”[Rada, 2010]

Prostřednictvím odborných článků pak prezentuje výsledky vědeckovýzkumné činnosti pracovníků Výzkumného ústavu zemědělské techniky, v.v.i. a cenné informace poskytuje odborníkům také ve formě příruček, odborných metodik či některých expertních systémů dostupných přes webové stránky ústavu.

Webové stránky: <http://www.vuzt.cz/?menuid=1>

2.2.7 Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i. - VÚHLM / Odborná a vědecká knihovna

Sídlem knihovny a stejně tak Výzkumného ústavu jsou Strnady 136, 252 02 Jíloviště.

Tato odborná a vědecká knihovna je jedním z útvarů Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i. Dle § 12 knihovního zákona⁶ plní funkci základní odborné knihovny se specializovaným knihovním fondem. „*Posláním knihovny je informační zabezpečení vědecké a výzkumné činnosti v oboru lesnictví a myslivosti*” [Výzkumný, 2010a] Určena je tedy především samotným výzkumným pracovníkům VÚHLM, studentům i vyučujícím středních či vysokých škol, ostatním vědeckým a výzkumným pracovníkům, stejnětak jako pracovníkům lesnického provozu a přístupná je i široké veřejnosti. Poskytuje výpůjční, reprografické, rešeršní i bibliografické služby. Tyto základní služby jsou pak poskytovány zdarma. Prezenční studium ve studovně je umožněno komukoli, po předložení dokladu totožnosti. Na webové stránce knihovny najdeme i odkaz na veřejně přístupný on-line katalog. Tvorba a správa archivu výzkumných a cestovních zpráv pracovníků VÚHLM, který obsahuje rovněž publikace vydané ústavem, je pak jakousi nadstavbou běžných služeb. Knihovní fond tvoří literatura české i zahraniční provenience týkající se lesnictví a myslivosti včetně souvisejících oborů. Shromažďuje také elektronické zdroje, výzkumné a cestovní zprávy či disertace.

Webové stránky: <http://www.vulhm.cz/index.html?did=36&lang=c>

⁶ Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb.

2.3 Vysoké školy

2.3.1 Česká zemědělská univerzita v Praze – ČZU / Studijní a informační centrum

Studijní a informační centrum (SIC ČZU) najdeme v areálu univerzity na adrese - Kamýcká 129, 165 21 Praha 6.

Za počátek České zemědělské univerzity v Praze bývá označován rok 1906, kdy byl dekretem císaře Františka Josefa z 26. října zřízen zemědělský odbor při České vysoké škole technické (ČVŠT), jejímž prvním děkanem byl profesor J. Stoklasa. Současná podoba univerzity je tak výsledkem dlouholeté tradice ovlivněné také zahraničními trendy a vlivy. Českou zemědělskou univerzitu v Praze dnes tvoří pět samostatných fakult a dva instituty. Jmenovitě: Provozně ekonomická fakulta; Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů; Technická fakulta; Fakulta životního prostředí; Fakulta lesnická a dřevařská; Institut tropů a subtropů a Institut vzdělávání a poradenství. V čele univerzity dnes stojí jako rektor profesor Ing. Jiří Balík CSc.

Prioritou Studijního a informačního centra je podpora pedagogické a vědeckovýzkumné činnosti České zemědělské univerzity a jejích studentů při plnění studijních úkolů. Má také právo přidělovat ISBN publikacím, jejichž vydavatelem je Česká zemědělská univerzita v Praze. Celé SIC ČZU v podstatě tvoří tři dílčí části - Základní knihovna, Oddělení sekundárních informací a rozvoje a Oddělení služeb a propagace. Přičemž právě poslední jmenované oddělení se mírně vymyká tradičním službám knihovny či informačního centra. Natáčí vlastní výukové pořady a provádí také sestřihy a dabing pořadů nahraných ze satelitního vysílání. V rámci Studijního a informačního centra funguje také portál OPOSSUM (Online poradenské služby studentům), který poskytuje informace zejména v oblastech vyhledávání informací, citování či tvorbě kvalifikačních prací. V roce 2008 knihovna v rámci grantové činnosti vybudovala organizační a softwarový systém pro zpracování publikační činnosti studentů a pracovníků České zemědělské univerzity, který propojila s tzv. Českou zoologickou bibliotékou. Roku 2009 byl pak řešen projekt "Digitalizace, archivace a zpřístupnění unikátní herbářové knihovny" a v období let 2009 - 2011 se knihovna jako spoluúčastník podílí na šesti projektech programu Informační zdroje pro výzkum. Mimoto samozřejmě knihovna poskytuje běžné služby (výpůjční služby, MVS, MMVS, referenční, rešeršní, reprografické,

přístup k databázím a elektronickým zdrojům).

Specializované fondy informačních zdrojů Studijního a informačního centra vycházejí z akreditovaných studijních oborů České zemědělské univerzity v Praze a také ze zde realizovaných vědeckovýzkumných záměrů.

Webové stránky: <http://www.sic.czu.cz/cs/?r=1561>

2.3.2 Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích – JU / Akademická knihovna

Akademická knihovna Jihočeské univerzity sídlí v ulici Branišovská 31b, 370 05 České Budějovice. Na stejné adrese nalezneme také prodejnu skript, která patří

29

k Akademické knihovně, stejně jako Studovna Dukelská v Dukelské ulici č. 9 a Studovna Vltava v ulici J. Boreckého 27.

Současná podoba knihovny vznikla na přelomu let 2009 a 2010, kdy na půdě univerzity proběhla reorganizace spočívající ve slučování fakultních knihoven a přesunutí většiny fondu do volného výběru či studoven. Akademická knihovna Jihočeské univerzity tak vznikla spojením knihoven Pedagogické, Přírodovědecké, Zdravotně sociální a Zemědělské fakulty JU. Dalšími sloučenými knihovnami pak jsou Rakouská knihovna a Knihovna biologických pracovišť AV ČR. Hlavním cílem knihovny je samozřejmě informační zabezpečení studentů a vědecko výzkumných pracovníků Jihočeské univerzity. Vyjma výpůjčních služeb, MVS, MMVS, referenčních služeb, zpracování rešerší, reprografických služeb či WiFi připojení, nabízí knihovna i další, již méně tradiční služby. Kromě prodejny skript se jedná o samoobslužné vracení knih, dostupné 24 hodin denně u vchodu do knihovny a také o kavárnu umístěnou v jejím přízemí. Knihovní fond sestává z digitálních dokumentů na strojem čitelných médiích, tištěných textů, rukopisů, audiálních a audiovizálních dokumentů. Takzvaný elektronický informační fond pak tvoří bibliografické a plnotextové databáze a elektronicky publikované dokumenty. Tematicky fond podléhá neustálé aktualizaci a vychází z akreditovaných studijních oborů univerzity a ze zdejších realizovaných výzkumů.

Webové stránky: <http://www.lib.jcu.cz/index.php/cs/home>

2.3.3 Mendelova univerzita v Brně - MENDELU / Ústřední knihovna Mendelovy univerzity v Brně

Knihovnu Mendelovy univerzity nalezneme na adrese Zemědělská 1, 613 00 Brno-Černá Pole. Jako detašované pracoviště Ústřední knihovny působí knihovna v Lednici – Valtická 337, 691 44 Lednice.

Knihovna opět v první řadě uspokojuje informační potřeby studentů univerzity a jejích výzkumných pracovníků. Kromě tradičních služeb: výpůjční služby, MVS, MMVS, reprografické služby, referenční služby, přístup k databázím a elektronickým zdrojům, poskytuje knihovna tzv. Bibliobox. Do tohoto boxu v suterénu budovy, je možno vracet knihy a skripta mimo otevírací dobu knihovny. Zpřístupňuje také digitální knihovnu, kde je možno prohlédnout si staré tisky z fondu Ústřední knihovny MENDELU či elektronické knihy, dostupné 24 hodin denně 7 dní

30

v týdnu. Fondy knihovny jsou dostupné přes On-line souborný katalog, elektronické informační zdroje a již zmíněnou digitální knihovnu. Tematicky pokrývají akreditované obory univerzity a probíhající výzkumnou činnost.

Webové stránky: http://www.mendelu.cz/cz/sluzby_sz/kis/knihovna

2.3.4 Veterinární a farmaceutická univerzita Brno – VFU / Ústřední knihovna Veterinární a farmaceutické univerzity Brno

Ústřední knihovna Veterinární a farmaceutické univerzity Brno působí na Palackého třídě 1, 612 00 Brno-Královo Pole.

Knihovna spolu s tzv. Edičním střediskem a časopisem Acta Veterinaria tvoří Studijní a informační středisko univerzity. Ediční středisko, nebo také ediční oddělení je nástupcem Dílny názorných učebních pomůcek, která vznikla již roku 1964. Dnes se v edičním středisku disponujícím mnoha tiskařskými stroji vytváří především plakáty a obrazy pro výuku a také zde vznikají učební skripta. Acta Veterinaria je odborné periodikum vydávané univerzitou. Jeho počátky nalezneme v tzv. Biologických listech Vysoké školy zvěrolékařské, kde byly od r. 1922 zveřejňovány výsledky vědeckých prací učitelů a studentů. Samotná knihovna má původ v odborné knihovně Dr. Kocha z Badenu u Vídně a fungovala na půdě Vysoké školy zvěrolékařské. Výpůjční oddělení s knihovním systémem Clavius spolu se studovnou periodik a studovnou s odbornou literaturou dnes zajišťují výpůjční služby. K dispozici je rovněž studovna skript. Samozřejmostí jsou také MVS i MMVS, referenční služby, rešeršní a reprografické služby včetně skenování

a kroužkové vazby. Knihovna dále zpřístupňuje elektronickou knihovnu časopisů, elektronické knihy i elektronické informační zdroje. Svým uživatelům nabízí také Proxy server pro vzdálený přístup, systém RefWorks pro správu bibliografických záznamů a práci s citacemi či federativní vyhledavač Naviga. Ve fondu knihovny nalezneme základní literaturu nutnou pro zdejší akreditované obory, e-books, encyklopedie, slovníky, materiály z konferencí, tištěná i elektronická periodika, denní tisk, vysokoškolské kvalifikační práce a on-line databáze.

Webové stránky: <http://sis.vfu.cz/historie/uk.html>

3 Informační potřeby vědeckých pracovníků

3.1 Základní pojmy a definice

Práce je zaměřena na informační potřeby vědeckých pracovníků v oblasti zemědělství. Zemědělství jako jeden z oborů lidské činnosti je představeno v úvodní kapitole. Bylo by však dobré, uvést v této části několik základních pojmů a definic .

Problematika informačních potřeb není jednoduchou záležitostí a samotné definice informačních potřeb se s ohledem na kontext a úhel pohledu i v názorech odborníků různí. Pro účely této práce jsem vybrala jednoduchou a poměrně výstižnou definici, kterou uvádí Donald Owen Case:

„Informační potřeba je poznání, že vaše znalosti jsou neadekvátní k uspokojení cílů, které máte.”⁷ [Case, 2007, s. 5]

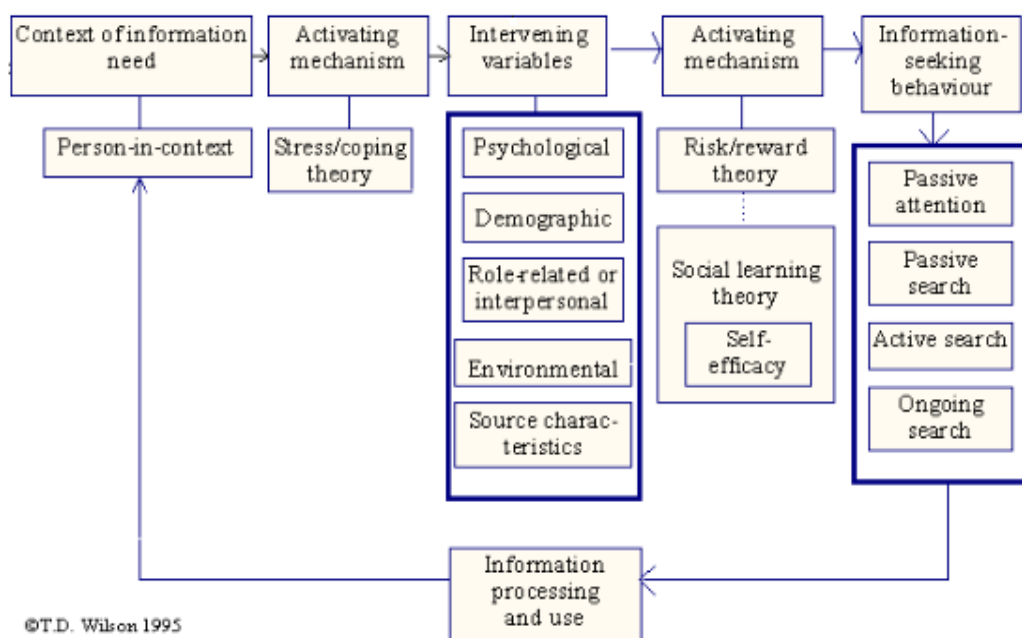
Vladimír Smetáček pak uvádí zajímavou myšlenku – a sice, že: *„Potřeba informací nevzniká tam, kde existuje problém, ale tam, kde se vyplácí tento problém řešit. A ne řešit jakkoli, ale řešit nově, na co nejvyšší poznávací úrovni.”*

[Smetáček, 1990, s.12]

7

„An information need is a recognition that your knowledge is inadequate to satisfy a goal that you have.”

Jedním z odborníků zabývajících se tematikou informačních potřeb je také profesor Thomas Daniel Wilson. Ten však při své práci a výzkumech preferuje pojem „information seeking behaviour” - nebo-li „chování při hledání informací”. To pak popisuje jako „*Cílevědomé hledání informací v důsledku nutnosti uspokojení určitých cílů.*”⁸ [Wilson, 2000, s.49] V průběhu hledání může podle něj probíhat interakce s “manuálním informačním systémem” (novinami či knihovnou), nebo se systémy založenými na počítačích (World Wide Web).

obr. č. 3. Thomas Daniel Wilson – Model informačního chování
[Wilson, 2000, s.53]⁹

⁸ „Information Seeking Behavior is the purposive seeking for information as a consequence of a need to satisfy some goal.”

⁹ Context of information need = kontext informačních potřeb; Activating mechanism = aktivační mechanismus; Stress/coping theory = teorie zvládání stresu; Intervening variables = zasahující proměnné; Psychological = psychologické; Demographic = demografické; Role-related or interpersonal = role příbuzné nebo interpersonální; Environmental = vnější; Source characteristic = charakteristika zdroje; Activating mechanism = aktivační mechanismus; Risk/reward theory = teorie rizik a výhod; Social learning theory = teorie sociálního učení; Self-efficacy = vlastní účinnost; Information seeking behaviour = chování při hledání informací; Passive attention = pasivní pozornost; Passive search = pasivní vyhledávání; Active search = aktivní vyhledávání;

Pojmem, který nelze opomenout, je také informační požadavek. Má totiž přímou souvislost s informační potřebou, jenž je uživatelem vždy vyjadřována právě formou informačního požadavku. A proto ikdyž knihovníci a informační profesionálové hovoří o informačních potřebách svých uživatelů, mají často na mysli právě informační požadavky, nebo-li uživatelem formulované potřeby. Problémem je, že pro jakéhokoli člověka není snadné svou informační potřebu formulovat. Informační potřeba se navíc nemusí nutně krýt s informačním požadavkem. TDKIV, Terminologická databáze knihovnictví a informační vědy, definuje informační požadavek následovně: „*Žádost uživatele informací formulovaná obvykle v přirozeném jazyce, prezentovaná ústně nebo písemně a vyjadřující jeho subjektivní informační potřebu. Je adresován konkrétní informační instituci (knihovně).*“ [Informační, 2009]

3.2 Specifika vědců v souvislosti s informačními potřebami

Důležité je také zmínit specifika, která se týkají vědců a vědeckých pracovníků jako uživatelů knihoven, informačních středisek a informačních institucí. Jedním z nejdůležitějších faktů je skutečnost, že vědce je nutno chápat nejen jako pouhé uživatele informací, ale také jako tvůrce samotných informací. V některých případech (zejména u starších vědeckých pracovníků a vědců z úzce specializovaných oborů) jde rovněž o poskytovatele informací – prostřednictvím tzv. neformálních kanálů. Pro knihovny a informační střediska to znamená, že by měly být schopny průběžně evidovat veškerou publikační činnost svých uživatelů, kteří o to mají zájem, a to např. i z hlediska citovanosti. Samozřejmostí by měla být pomoc při tvorbě a úpravě citací do knih, článků či odborných příspěvků a také sledování publikační činnosti jednotlivých vědeckých pracovníků a jejich citovanosti s následným informováním vedení ústavu.

Vědečtí pracovníci mají poměrně často, ve srovnání s běžnými uživateli knihoven či informačních institucí, jasnou představu o tom, co potřebují. Propastný rozdíl je také v tom, že až na některé výjimky, na rozdíl od běžných uživatelů, se vědečtí pracovníci perfektně vyznají v daném tématu i používané odborné

Ongoing search = probíhající vyhledávání; Information processing and use = zpracování a využití informací; Person in context = osoba v kontextu.

terminologii. Při posuzování relevance zdrojů jsou tak mnohdy kompetentnější než knihovník či informační specialista.

- V této souvislosti Richard Papík představuje tři možnosti, jak může být uživatel součástí interakce a zasahovat do procesu vyhledávání informací:

- „Uživatel **zadá požadavek** pouze verbálně, komunikuje při zadání se zpracovatelem a realizátorem (firma, informační instituce, informační kancelář, knihovna) jeho požadavku písemně nebo osobně, případně telefonicky, faxem, dnes i elektronickou poštou, ale není u vlastního zpracování požadavku
- **Konečný uživatel je přítomen s řešeršním specialistou** u terminálu a řešeršní dotazy může usměrňovat v průběhu vyhledávacího dialogu, aby realizovaná řešerše byla především obsahově relevantní (**pertinentní**). Technologii komunikace provádí však informační specialista a uživatel jí nemusí být zatěžován
- **Uživatel si požadavek zpracovává samostatně bez asistence informačního**

34

experta, což mu dnes v případě neznalosti dotazovacího jazyka umožňují systémy řízených menu, anebo graficky orientovaná rozhraní, často dnes na bázi hypertextu, s prvky intuitivního ovládání apod.“ [Papík, 2010]

Významným rysem informačních potřeb je jejich přirozená dynamika. Informační potřeby se mění v čase. A v případě vědeckých pracovníků má toto tvrzení klíčový význam. Informační potřeby se mění v závislosti na fázi výzkumného úkolu či řešení určitého problému. Jiný druh i množství informací je potřeba v počátcích, v průběhu i závěrečné fázi. Informační potřeby se dále mění také s ohledem na věk a získané zkušenosti či dovednosti; nebo naopak zhoršené schopnosti a zdravotní stav (stagnující počítačová gramotnost či zhoršující se zrak). Informační potřeby se mění i s pracovní pozicí či zastáváním určité funkce.

Nutno podotknout, že i v případě vědeckých pracovníků se stanovuje profil uživatele – a to stejným způsobem, jako je tomu u ostatních uživatelů. Tato “personalizace” má pomoci maximálně identifikovat potřeby uživatele, aby tak bylo možné jejich optimální uspokojení. Anna Stöcklová uvádí následující možnosti profilování:

- **„Identifikace osoby uživatele“** - věk, vzdělání, jazykové schopnosti, délka

praxe, funkce na pracovišti, členství v odborných organizacích, pracovní tým, zdravotní stav. Charakterové vlastnosti – vytrvalost, důkladnost, pořádkumilovnost, samostatnost, motivace. Zájmy a záliby.

- **Odborný profil uživatele** - grant, výzkum (včetně časového rozložení), předmět odborného zájmu, studia či jiné pracovní činnosti, je možno vyjádřit klíčovými slovy, které charakterizují tento odborný profil.
- **Způsob práce s informacemi** - uživatelem preferované dokumenty, uživatelem odmítané dokumenty, časopisy, které uživatel sám získává, časopisy, které studuje ve vlastní instituci, časopisy, které studuje v jiné informační instituci, časopisy, které by chtěl studovat, neformální kanály, druhy informačních služeb, které využívá, možnost práce s výpočetní technikou, čas, který uživateli nejvíce vyhovuje pro příjem informací.”

[Stöcklová, 2009, s.32]

3.3 Průzkum informačních potřeb

„Koncepce a postupy knihovny mají vycházet z potřeb a zájmů uživatelů a nikoli ze zájmů organizace a jejího personálu. Kvalitních služeb dosahuje ta knihovna, která bere zřetel na potřeby svých uživatelů a organizuje své služby tak, aby těmto potřebám vyhovovaly”. [Gill, 2002, s.39]

Jak vyplývá z výše uvedených slov, kvalitní služby knihovny jsou vždy podmíněny reflektováním skutečných potřeb uživatelů. Podstatný je tedy pravidelný monitoring těchto potřeb pomocí různějších metod a průzkumů. K dispozici je celá řada možností, od standardizovaných rozhovorů přes dotazníky, až po využití pozorování. Před volbou té které metody je třeba vždy vzít v úvahu cíl výzkumu, množství předpokládaných respondentů a jejich možnosti, časové hledisko, možnosti materiálního a technického zabezpečení a celkové náklady na realizaci. Přestože odbornou literaturou je v případě zjišťování informačních potřeb vědeckých pracovníků nejpříznivěji hodnocen standardizovaný rozhovor, po zvážení všech faktů se autorka této bakalářské práce rozhodla využít metodu dotazníku. Bylo tak možné oslovit větší počet respondentů během výrazně kratšího časového úseku a získat tak s minimem nákladů větší množství dat pro závěrečné zpracování.

Aby bylo odstraněno maximum možných nedostatků, které s sebou dotazník přináší, byla provedena jeho pilotáž na půdě Ústavu zemědělské ekonomiky a informací. Ta měla zabránit např. možnému nepochopení některých otázek či použitých výrazů a také otestovat jaké budou odpovědi na položené otázky. Největší slabinou dotazníků je však jejich malá návratnost a častá neochota respondentů odpovídat. Tuto bariéru měla pomoci překonat forma dotazníku. Ten byl vytvořen na webových stránkách Vyplňto.cz, aby bylo maximálně zjednodušeno jak jeho vyplnění, které probíhá formou zaškrťování interaktivních políček u příslušných odpovědí, či vepisováním některých slovních odpovědí do předem připravených rámečků, tak jeho následné odeslání pomocí jediného kliknutí na políčko - “odeslat dotazník”. Byla tak zajištěna i anonymita veškerých respondentů, neboť ze získaných dat nelze žádným způsobem dohledat informace o totožnosti pisatele. Aby však zároveň bylo možno kontrolovat, kým bude dotazník vyplněn a také pro zachování určitého osobního a individuálního přístupu, dotazník byl na webových stránkách Vyplňto.cz uložen jako neveřejný – tj. zobrazil se pouze osobám, které disponovaly přesnou URL adresou. Ta byla doručena každému vědeckému pracovníkovi zvlášť,

36

pomocí elektronické pošty, spolu s krátkou informací o průzkumu v rámci bakalářské práce, žádostí o pomoc a poděkováním. Výsledkem pak bylo, že od celkem 93 oslovených vědců bylo přijato 51 dotazníků, což znamená návratnost 47,43%. Kontakty na vědecké pracovníky byly získány na základě osobního setkání autorky práce s vedoucími pracovníky příslušných knihoven, kteří vytipovali odborníky a vědce patřící k jejich uživatelům. V některých případech byla využita také tzv. metoda sněhové koule, kdy od samotného vědeckého pracovníka byl dán podnět ke kontaktování další osoby.

obr. č. 4. Zobrazení dotazníku na stránkách Vyplňto.cz.

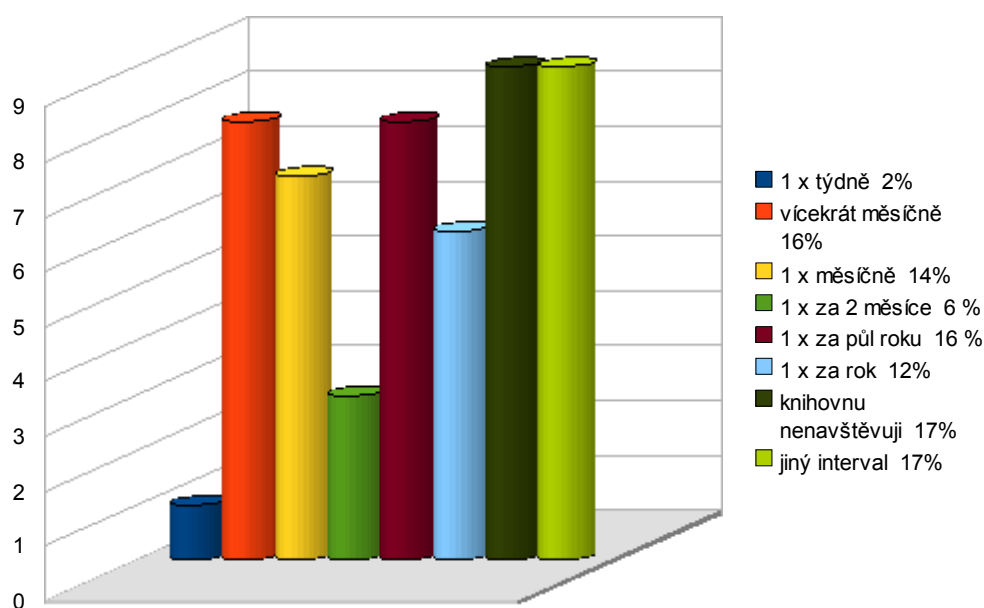
Samotný dotazník (viz. příloha A) je tvořen celkem osmnácti otázkami, z čehož čtyři je možno přeskočit, po předchozí záporné odpovědi. Osm otázek je tzv. uzavřených (odpovědi jsou vybírány pouze s předem nadefinovaných možností), čtyři otázky jsou polouzavřené (k předem nadefinovaným možnostem je přidáno políčko na vlastní, alternativní odpověď) a šest otázek je otevřených umožňujících vlastní formulaci odpovědi. Dvě z uzavřených otázek lze navíc označit jako tzv. baterie otázek. Jednotlivé možnosti odpovědi jsou vždy spojeny s hodnotící škálou 1 – 5. Dotazník můžeme jednoduše rozdělit do dvou základních částí. První se zabývá využíváním knihoven, jejich služeb a věnuje se také práci s odbornými elektronickými zdroji. Druhá část dotazníku pak slouží k určité personalizaci respondentů.

3.4 Výsledky vlastního průzkumu

V následující části budou prezentovány výsledky z dotazníkového šetření, které si dalo za cíl zjištění některých informačních potřeb vědeckých pracovníků z oblasti zemědělství a jejich uspokojování. V období dubna a května 2010 byli osloveni odborníci z Ústavu zemědělské ekonomiky a informací, Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví v Průhoních a České zemědělské univerzity. Celkem bylo zpracovááno 51 vyplněných dotazníků.

Otázka č. 1. - Má Vaše pracoviště, či mateřská organizace k dispozici vlastní knihovnu? Se může jevit jako nadbytečná. Existence takovéto knihovny je však předpokladem pro všechny následující otázky. Z psychologického hlediska pak na respondenta pozitivně působí, pokud je první otázka stručná a lze na ní odpovědět kladně. Což byl i případ této otázky, u níž 100% respondentů zvolilo možnost ano.

Otázka č. 2. - Jak často tuto knihovnu osobně navštěvujete?

graf č. 1. Četnost návštěv odborné knihovny vlastního pracoviště.

Otázka byla pokládána z jednoduchého důvodu – a sice, abychom si dokázali představit, jak často vědečtí pracovníci osobně navštěvují odbornou knihovnu svého pracoviště či mateřské organizace. Široká škála předdefinovaných

odpovědí byla zvolena záměrně, aby jednotliví respondenti nemuseli dlouze přemýšlet o intervalech, ve kterých knihovnu navštěvují, a jednoduše vybrali jednu z nabízených možností. V neposlední řadě je tím umožněn detailnější pohled na jeden z fragmentů utvářejících informační chování jednotlivce. Vůbec nejvyšší počet – 9 respondentů (17 %) se shodně objevuje ve dvou posledních nabízených variantách. Devět vědeckých pracovníků tak knihovnu svého pracoviště vůbec nenavštěvuje a shodný počet dotázaných zvolilo možnost “jiný interval”. Přes podrobnou diferenciaci tak 9 vědců mělo zcela specifickou odpověď. Pro představu uvádím jejich výčet tak, jak je ve svých odpovědích zaznamenali sami respondenti:

„Často, ale podle potřeby.” [Respondent č. 2, 2010]

„Knihovna poskytuje webovské rozhraní 4-5 krát týdně.” [Respondent č. 9, 2010]

„Neuvedeno.” [Respondent č. 14, 2010]

„Využívám cirkulační služby.” [Respondent č. 17, 2010]

„Většinou prostřednictvím pověřené osoby.” [Respondent č. 22, 2010]

„Výpůjčky objednávám e-mailem.” [Respondent č. 29, 2010]

„Každý den.” [Respondent č. 40, 2010]

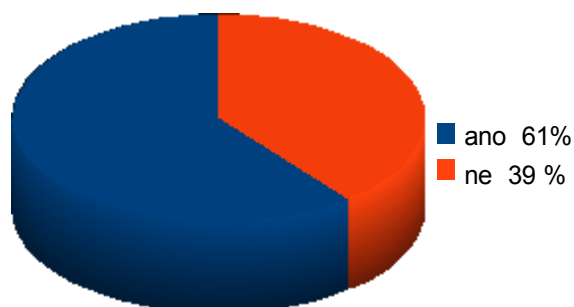
„Nepravidelně.” [Respondent č. 45, 2010]

„Dle potřeby.” [Respondent č. 49, 2010]

Hledisko četnosti návštěv knihovny, jsem se rozhodla prozkoumat o něco podrobněji. Pokud bychom se tedy podívali na oslovené respondenty (9), kteří uvedli, že knihovnu svého pracoviště nenavštěvují, zjistíme zhruba následující: 44 % z nich nenavštěvuje ani žádnou jinou knihovnu a 22 % respondentů nenavštěvuje knihovnu svého pracoviště proto, že musí překonávat delší vzdálenost, a tak raději hledají alternativu v jiné odborné knihovně, která je poblíž. 89 % vědců nenavštěvujících knihovnu pracuje s odbornými databázemi. Jen jediný z nich však využívá jejich nadstandardní personalizované služby. Až na jediného respondenta z oboru lesnictví se zbývajících osm věnuje oboru zemědělská ekonomika.

Zajímavá je skutečnost, že u častých návštěvníků knihovny (využívajících intervaly 1x týdně až 1x měsíčně) se neprojevila žádná výrazná společná charakteristika. Kromě vyššího využití všech služeb knihovny a častějšího využití tištěných knih jako významného zdroje informací.

Otázka č. 3. - Kterou jinou odbornou knihovnu navštěvujete?

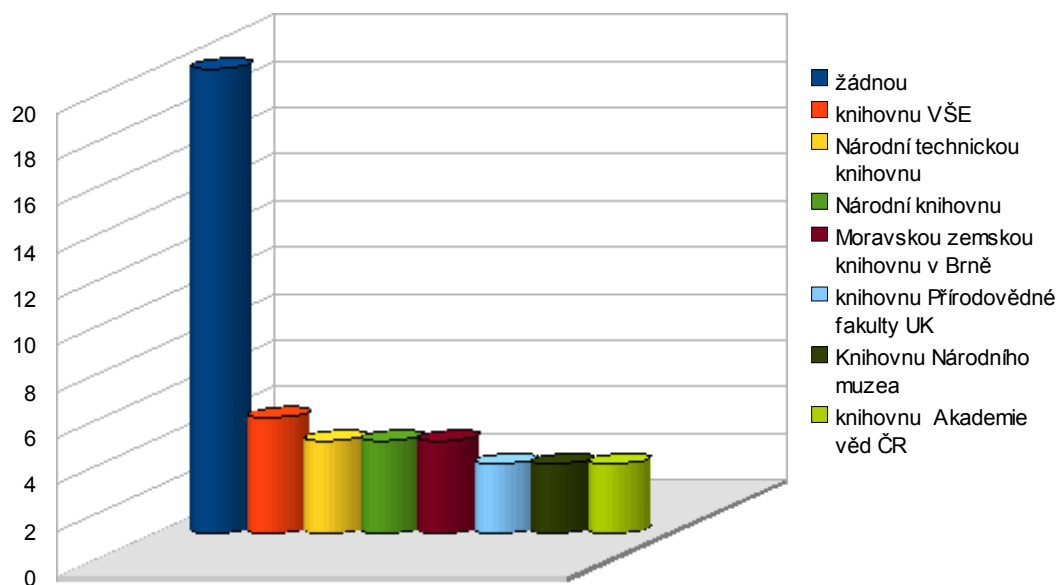

graf. č. 2 Návštěvy jiných odborných knihoven / mimo vlastní pracoviště.

Celkem 31 dotázaných (61%) uvedlo, že navštěvují také jinou odbornou knihovnu, či dokonce několik takových knihoven. Zatímco 20 respondentů (39%) zvolilo možnost ne. Vyvstává tedy otázka, zda oněch 61 % vědeckých pracovníků navštěvuje další odborné knihovny proto, že knihovna jejich pracoviště nedokáže optimálně a efektivně uspokojovat jejich informační potřeby. Na otázku, kde nejčastěji získáváte informace z oboru, odpověděli respondenti navštěvující minimálně jednu jinou odbornou knihovnu následovně: Pouhých 6 % uvedlo, že v knihovně svého ústavu či instituce, kde pracují; 16% hledá informace převážně v jiných knihovnách a institucích. Variantu odborné přednášky, semináře či konference zvolilo celých 39% a překvapivě stejné procentuální zastoupení 39% má i odpověď "jiná možnost" skrývající v sobě v tomto případě internet a na něm volně přístupné zdroje (10 respondentů) a odborné databáze (2 respondenti). Vypadá to tedy, že určitá menšina vědeckých pracovníků má poměrně dobrý přehled o přístupu k jednotlivým zdrojům, a tak navštěvuje více knihoven, protože pro ně bohužel není technicky možné uspokojit všechny informační potřeby na jediném místě. Pak se zde také rýsuje část vědeckých pracovníků, kteří knihovnu téměř nepotřebují a k informacím se dostanou i bez ní.

U respondentů navštěvujících více než jednu knihovnu se objevily také odlišnosti v nejčastěji využívaných zdrojích. V průměrném hodnocení všech respondentů byly nejčastěji využívány články v elektronických časopisech, dále články v tištěných časopisech, následovaly tištěné knihy a sborníky. V případě

respondentů navštěvujících více knihoven byly nejčastějším zdrojem tištěné knihy a sborníky, následované články z elektronických časopisů a elektronickými knihami.

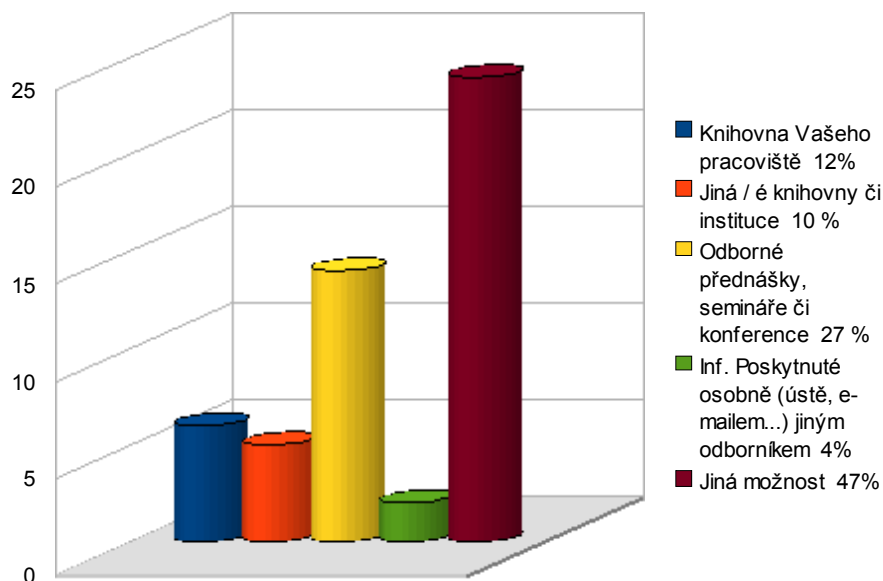

graf č. 3. Které odborné knihovny respondenti nejčastěji navštěvují.

Jednatřicet (61%) z jednapadesáti dotázaných vědeckých pracovníků, využívá služby více než jedné odborné knihovny. Prvenství knihovny VŠE je dáno jednoduše tím, že 47 % všech respondentů se věnuje oboru zemědělská ekonomika. Moravská zemská knihovna v Brně je využívána téměř výlučně vědci z Ústavu zemědělské ekonomiky a informací, který má v Brně část svých pracovníků zabývajících se vědou a výzkumem. Procentuální vyjádření u jednotlivých knihoven není záměrně uváděno, neboť někteří z respondentů uvedli jednu odbornou knihovnu, zatímco jiní i 4 či 5. V grafu jsou zastoupeny pouze knihovny, které byly v rámci dotazníkového šetření zmíněny nejméně třikrát. Dále se objevily například knihovny zahraničních univerzit a mezinárodních organizací (bez bližší specifikace), Knihovna Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně či depozitní knihovna OECD.¹⁰

¹ 0 Organisation for Economic Co-operation and Development

Otázka č. 4. - Kde nejčastěji získáváte informace z oboru?

graf č. 4. Kde vědečtí pracovníci nejčastěji získávají informace z oboru.

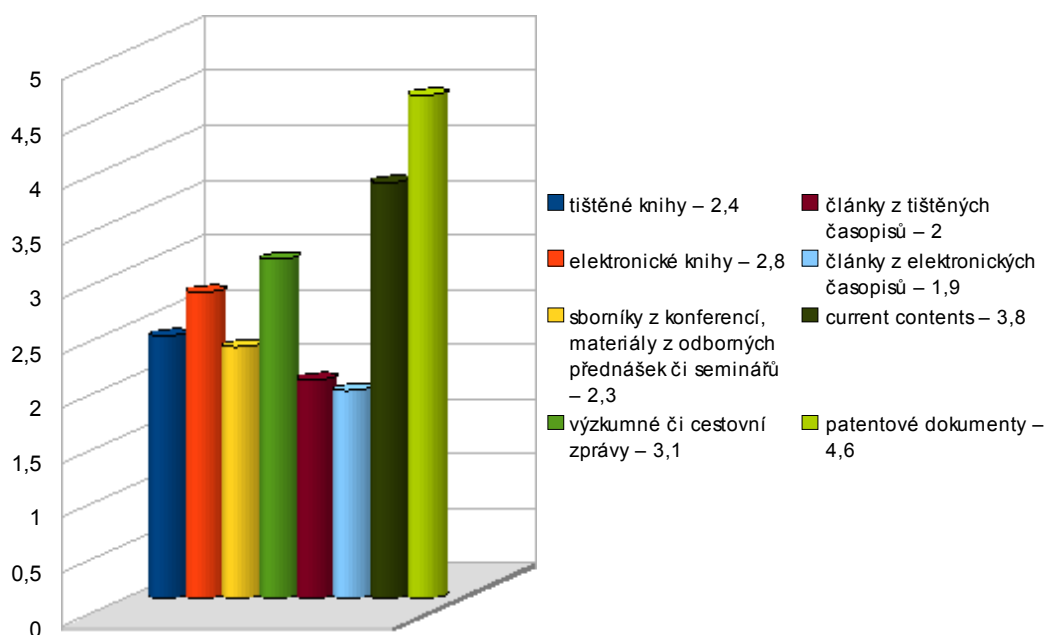
Následující otázka vypovídá mnohé o informačním chování vědců. Je zde patrné, jak důležité místo zaujímají v profesním životě zemědělských odborníků nejrůznější konference, semináře a odborné přednášky. Pod odpovědí “jiná možnost”, kterou zvolilo 24 vědců (47%), se skrývá ve většině případů síť internet a na ní dostupné zdroje. Z větší části se jedná o zdroje volně přístupné (58%) a minoritu tvoří odborné databáze a tzv. “hluboký web”(25%). Zbývajících 17% neosvětlilo, čím je v jejich případě ona “jiná možnost”. Tato otázka mi připadá velmi zajímavá v souvislosti s věkem respondentů. S přibývajícími zkušenostmi a praxí v oboru se totiž preference jednotlivých možností často mění. Proto jsem se rozhodla, uvést v tabulce malé srovnání dle věkových kategorií použitých v dotazníku.

Kde nejčastěji získávají informace ze svého oboru:	Věk respondentů:			
	méně než 30 let	30 – 45 let	46 – 60 let	61 – 70 let
knihovna vlastního pracoviště	33%	15%	10%	0%
jiná/é knihovny či instituce	0%	0%	10%	22%
odborné přednášky, semináře či konference	33%	8%	30%	45%
informace poskytnuté osobně odborníkem	0%	0%	5%	0%
jiná možnost	33%	77%	45%	33%

tab. č. 1. Kde vědci nejčastěji získávají informace ze svého oboru .

Je poměrně překvapivé, že pouze věková skupina 46-60 let uvedla využití všech nabízených možností. Dalo by se tedy usuzovat, že díky praxi v oboru, zkušenostem a získaným kontaktům, využívají nejrozumnější zdroje a informační kanály. U mladých vědců (méně než 30 let) je ze všech věkových skupin nejvýraznější orientace právě na knihovnu své mateřské instituce. Je ovšem otázkou, zda je to způsobeno lepším přehledem o informačních zdrojích a možnostech jejich využití, či naopak nedostatečnou praxí a zkušenostmi, které zatím nedovolují využít ve výraznější míře také jiné zdroje informací. U skupiny mezi 30 a 45 lety věku je až překvapivě častá odpověď – jiná možnost, představující zdroje dostupné z internetu, kde tito respondenti zřejmě nacházejí, co potřebují. U nejstarší generace vědců (61 – 70 let) překvapuje absence informací poskytovaných osobně jiným odborníkem, protože se v jejich případě počítá s prověřenou sítí neformálních kontaktů. Velmi výrazné je však zastoupení odborných přednášek, seminářů a konferencí, kde se tyto starší generace vědců rovněž osobně setkávají.

Otázka č. 5. - Uved'te, jak často pro svou práci využíváte následující zdroje informací: (1 = velmi často 5 = vůbec)

graf č. 5. Četnost využívání informačních zdrojů – uváděno průměrné hodnocení.

Z grafu jasně vyplývá, že zemědělskými vědci jsou nejpříznivěji hodnoceny články z elektronických a poté z tištěných časopisů, následují sborníky z konferencí a materiály z odborných přednášek a seminářů. To jen dokazuje, že jedním z kritérií je aktuálnost zdroje. Podobně jako u předchozí otázky si i zde dovolím srovnání v souvislosti s věkem respondentů.

V tabulce je vždy uváděno průměrné využívání zdroje (1= velmi často 5 = vůbec)

Hodnocený zdroj:	Věk respondentů:			
	méně než 30 let	30 – 45 let	46 – 60 let	61 – 70 let
tištěné knihy	2,3	2,4	1,9	2,4
elektronické knihy	2,7	3	2,6	2,7
sborníky z konferencí, materiály z odborných přednášek či seminářů	1,5	2,5	2,2	1,7
výzkumné či cestovní zprávy	3,7	3,4	2,9	2,5
články z tištěných časopisů	1,7	2	2	1,7
články z elektronických časopisů	2,1	1,4	2	2,7
current contents	4,1	3,5	3,9	4,2
patentové dokumenty	4,5	4,6	3,6	4,4

tab. č. 2. Četnost využití informačních zdrojů.

Nejsou patrné příliš diametrální rozdíly. Opět se však ukazuje, že věková skupina mezi 46 – 60 lety využívá často různorodé zdroje, včetně výzkumných a cestovních zpráv, current contents, patentových dokumentů i tištěných knih. Což ukazuje na dobrý přehled a orientaci těchto uživatelů v souvislosti s hledáním potřebných informací. Nelze čekat, že jednotliví vědci využívají masivně všech nabízených možností, ale různě se diferencují podle svých informačních potřeb. Věková skupina od 30 do 45 let se výrazně orientuje na články v elektronické podobě a ostatní zdroje tolik nevyužívá, což koresponduje také s předchozí otázkou, že tito vědci získávají informace velmi často prostřednictvím internetu. Zajímavé je sledovat, jak nápadně se podobá hodnocení zdrojů z pohledu nejmladších a nejstarších vědců a výzkumníků. U starších respondentů se projevuje preference výzkumných a cestovních zpráv a mírný odklon od článků z elektronických časopisů. U starší generace se dá předpokládat větší obliba tištěných zdrojů.

Otázka č. 6. - Postrádáte ve Vaší knihovně některé informační zdroje?

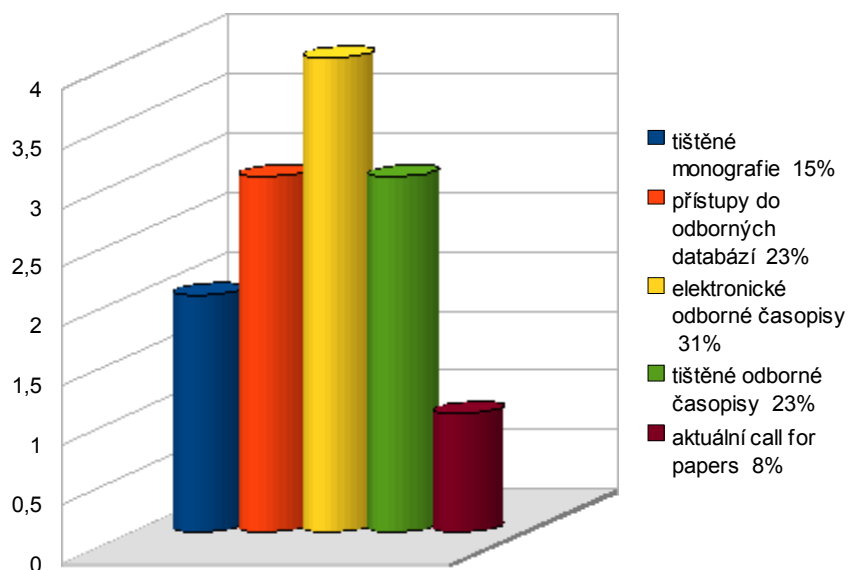

graf č. 6. Postrádají respondenti v knihovně svého pracoviště některé informační zdroje?

Celkem 38 respondentů (tedy 75%) uvedlo, že žádné informační zdroje ve své knihovně nepostrádají. Zajímavěji však vyhlíží menšinová skupina, tvořená 13 vědeckými pracovníky (25%), kteří připouští, že jim v knihovně cosi chybí. 77% z nich totiž navštěvuje nejméně dvě odborné knihovny a jen 23% tak dochází pouze do knihovny svého ústavu či pracoviště. Velmi výmluvně pak hovoří fakt, že přestože plných 49% všech dotazovaných tvoří zemědělství ekonomové, v případě respondentů postrádajících informační zdroje v knihovnách jsou zastoupeni jen 30% a zbylých 70 % tvoří vědci z jiných zemědělských oborů. Zdá se tedy jednoznačné, že zemědělské obory jako krajinářství, rostlinná výroba či lesnictví nejsou zdaleka ideálně informačně zabezpečeny. Nesmíme však také zapomínat, že zemědělství ekonomové mající oporu v knihovně Ústavu zemědělské ekonomiky a informací, mohou velmi snadno konkurovat menšinovému postavení ekologů či odborníků na lesnictví na půdě ČZU či VÚKOZ. Z hlediska věku v knihovnách nejvíce “strádají” nejstarší generace vědců od 61 do 70 let, u nichž se objevuje 44% nespokojených respondentů. Což může být způsobeno vysokou specifičností jejich potřeb, které se vzhledem k dlouholetému působení v oboru velmi tříbí a knihovna je není schopna uspokojit. Nebo může jít o to, že starší vědci jsou více zvyklí pracovat s tištěnými zdroji – časopiseckými články a sborníky, které jsou pro knihovny často velkou finanční zátěží, a tak pokud nemají dostatečně velký počet příznivců, jednoduše odebrání některých titulů ruší. Nejméně nespokojených je naopak ve věkové kategorii 46-60 let, kde se vyskytuje pouze 10% respondentů

postrádajících v knihovně některé informační zdroje. Opět se tak ukazuje, že jsou schopni potřebné informace nalézt jiným způsobem na jiných místech, efektivněji využít nabízené možnosti a nebo jen jednoduše přizpůsobit informační požadavky možnostem knihovny, což samozřejmě není ideální případ.

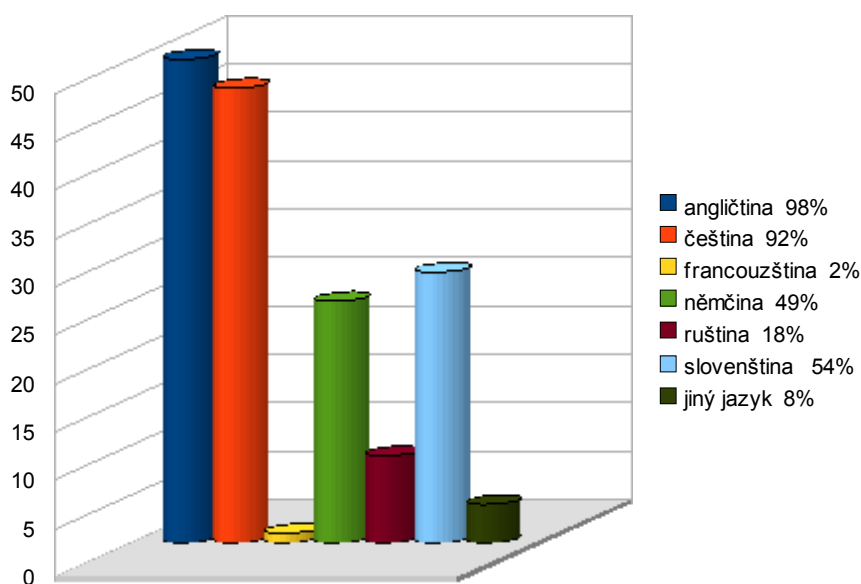
Otázka č. 7. - Pokud ve Vaší knihovně postrádáte některé informační zdroje – uveďte jaké:

graf č. 7. Jaké informační zdroje jsou nejvíce postrádány.

Z grafu jasně vyplývá, že nejvíce by respondenti ocenili větší množství dostupných elektronických odborných časopisů – přesněji řečeno plných textů článků. Jako jediná zajímavá souvislost se zde jeví fakt, že odborníci z menšinově zastoupených oborů (parazitologie, alternativní zemědělství, zoologie či entomologie) postrádali převážně tištěné zdroje, zatímco odborníci z ostatních oborů by více ocenili přístup ke zdrojům elektronickým.

Otázka č. 8. - S jakými jazyky při využívání různých informačních zdrojů pracujete?

graf č. 8. Jazyky, s nimiž respondenti pracují.

V případě využívaných jazyků dominuje zcela očekávaně angličtina s češtinou. Ani jeden z jazyků však nedosáhl sta procent. Možnost „jiný jazyk“ zvolili 4 respondenti (8% z celkového počtu) a jednalo se ve dvou případech o španělštinu, dále o polštinu a slovinštinu. V souvislosti s jazyky můžeme opět dojít k zajímavým závěrům při srovnání s věkem.

Využívaný jazyk:	Věk respondentů:			
	méně než 30 let	30 – 45 let	46 – 60 let	61 – 70 let
angličtina	100%	100%	95%	89%
čeština	100%	77%	95%	100%
francouzština	11%	0%	0%	0%
němčina	88%	31%	50%	33%
ruština	0%	23%	15%	33%
slovenština	66%	38%	60%	44%
jiný jazyk	11%	8%	10%	0%

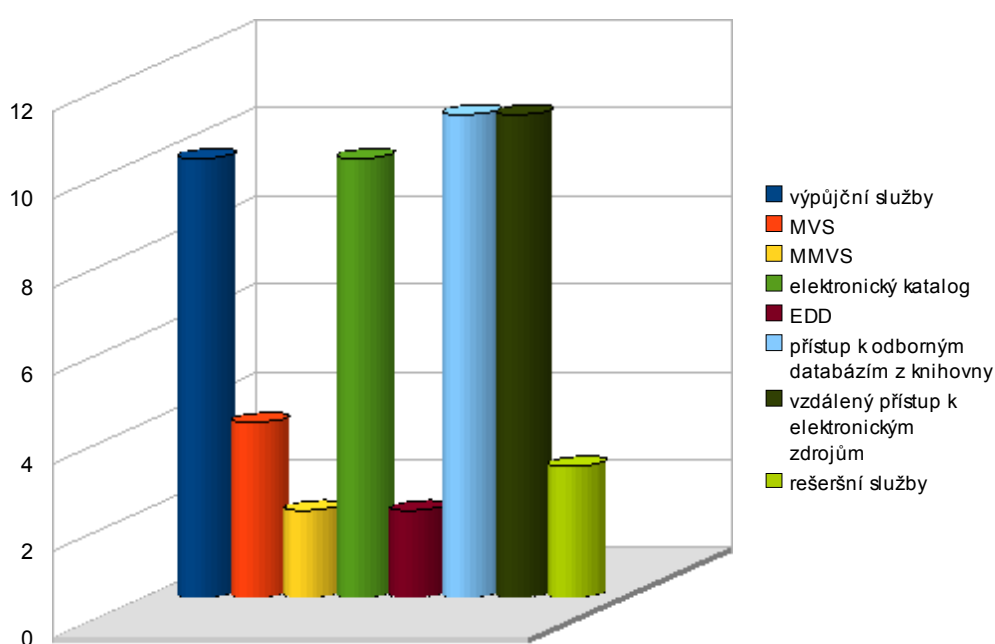
tab. č. 3. Jazyky, s nimiž respondenti pracují - v závislosti na věku.

U vědeckých pracovníků do 30 let věku se jako v jediné skupině objevilo 100% v případě anglického i českého jazyka. Obecně se dá říci, že jazyková

vybavenost mladší generace je velmi dobrá. Výjimkou je ruský jazyk, který využívají

spíše starší vědeckí pracovníci. U německého jazyka je trend opačný. Skupiny vědců v “produktivním věku” (30-45 a 46-60 let) v některých případech, zdá se, pracují pouze s cizojazyčnou literaturou. Je pozoruhodné, že z 22 respondentů, kteří by ve své knihovně uvítali rozšíření jejích služeb a činností, by celkem 13 respondentů (tedy 59 %) mělo zájem o překlady poskytované knihovnou. Největší zájem o překlady (44%) má nejstarší skupina vědeckých pracovníků (61-70 let).

Otázka č. 9. - Které služby v knihovně využíváte? (1 = velmi často 5 = vůbec)

graf č. 9. Četnost využití jednotlivých služeb knihovny.
(Jak často byly následující služby hodnoceny č. 1 jako velmi časté.)

Nápadně působí vysoká míra využití přístupu k odborným databázím z knihovny, která je zde stejná, jako vzdálený přístup k elektronickým zdrojům. Nabízí se otázka, zda jsou vědeckí pracovníci dostatečně informováni o možnostech a výhodách vzdálených přístupů. Je však také možné, že tuto otázku ovlivnilo její nesprávné pochopení ze strany respondentů. Ikdyž v případě pilotáže byla interpretována správně. Tabulka členěná opět podle věkových kategorií názorně ukazuje, jaké je průměrné hodnocení jednotlivých služeb, které byly v baterii otázek hodnoceny škálou 1-5. Přičemž č. 1 značí velmi často využívanou službu, č. 5 službu nevyužívanou.

Služby knihovny:	Průměrné hodnocení četnosti využití jednotlivých
------------------	--

	služeb v závislosti na věku respondentů:			
	méně než 30 let	30 – 45 let	46 – 60 let	61 – 70 let
výpůjční služby	2,5	3,5	2,7	2,5
MVS	3,4	4,1	3,5	4
MMVS	4,3	4	4,1	4,3
elektronický katalog	2,7	3,8	3,3	3,3
EDD	3,8	4,5	4	4,4
přístup k odborným databázím z knihovny	3,2	2,2	3,4	2,8
vzdálený přístup k elektronickým zdrojům	3,7	3,8	3,6	4,3
rešeršní služby	4,4	4,3	3,2	3,2

tab. č. 4. Průměrné hodnocení četnosti využití služeb knihovny.

Podobně jako u otázky: “Kde nejčastěji získáváte informace z oboru?” Která ukázala poměrně velkou míru využití odborných knihoven mladými vědeckými pracovníky, se i zde objevuje výraznější využití jak klasických, tak meziknihovních výpůjčních služeb u skupiny vědců do 30 let věku. S tím samozřejmě souvisí také elektronický katalog a častěji je požadováno i elektronické dodávání dokumentů.

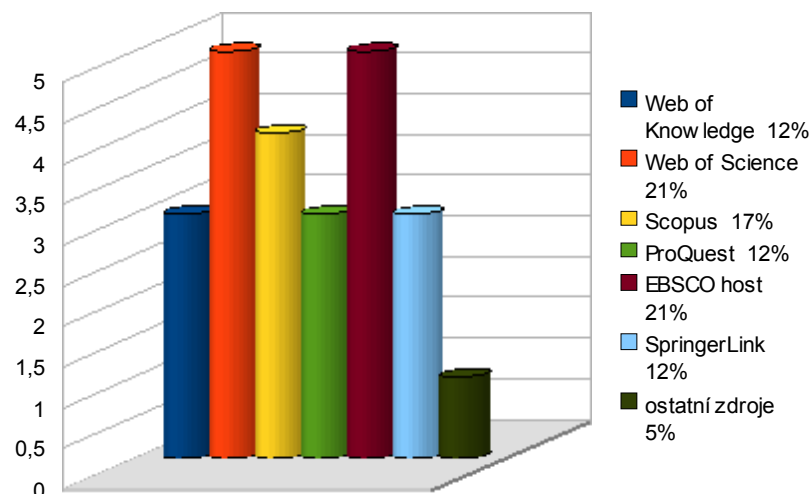
I u této mladé generace je vyšší procento přístupů do odborných databází z knihovny, než přístupů vzdálených. V kategorii 30-45 let se opět potvrzuje obliba elektronických zdrojů dostupných pomocí internetu, v tomto případě formou databází přístupných opět výrazně častěji z knihovny. Vědci ve věku 46 – 60 let poměrně hojně využívají nejrozumnější služby knihovny a najdeme u nich nejmenší rozdíl mezi přístupy k databázím v knihovnách a vzdálenými přístupy k elektronickým zdrojům. Nejstarší generace vědců od 61 do 70 let má v oblíbě výpůjční a rešeršní služby a databáze opět ve vyšší míře využívá převážně v budově knihovny. Ukazuje se také, že obliba rešeršních služeb není celkově příliš velká, a to zvláště mezi mladšími generacemi vědců, kteří si tak patrně vyhledávají potřebné informace sami. Kvalitně provedené rešerše z knihovny, vypracované na základě podrobného profilu uživatele, by však často mohly ušetřit čas a zefektivnit práci odborníků. Je ovšem otázkou, zda jsou knihovny schopny takové rešerše nabídnout.

Otázka č. 10. - Využíváte-li vzdálený přístup k elektronickým zdrojům, napiště jména těch, s nimiž nejčastěji pracujete:

graf. č. 10. Využívání vzdáleného přístupu k elektronickým zdrojům.

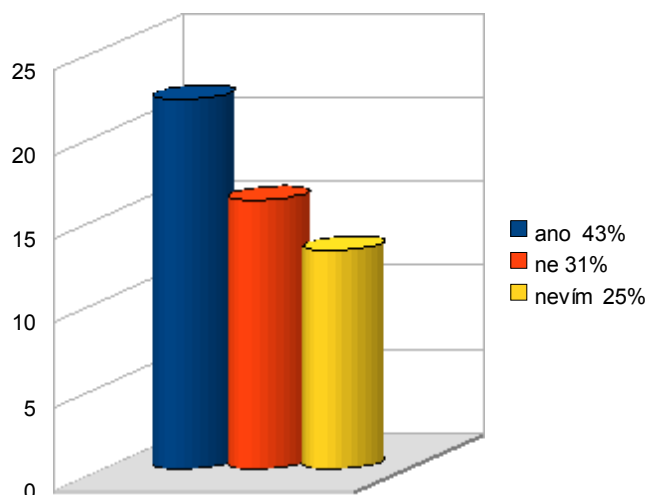
Situace ohledně vzdálených přístupů byla již z části rozebírána u předchozího grafu. Z celkového počtu 51 respondentů jich využívá vzdálené přístupy pouze 24 (47%), zbývajících 27 (53%) odpovědělo záporně. Je však nutné zmínit skutečnost, která tato čísla velmi významně ovlivnila. Knihovna, či lépe řečeno Oddělení knihovnických a dokumentačních služeb Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i., totiž vzdálené přístupy svým uživatelům neposkytuje. Webové stránky knihovny, její katalog i veškeré databázové zdroje, jsou svým uživatelům dostupné pouze v rámci interní sítě VÚKOZ. Proto je také možné, že u žádné z věkových skupin není vzdálený přístup častější než přístup k odborným databázím přímo z knihovny, což není právě příznivý výsledek vzhledem k vysokým cenám předplacených databázových zdrojů. Nehledě na to, že vzdálený přístup šetří čas vědeckých pracovníků a umožňuje jim poskytování informací 24 hodin denně 7 dní v týdnu. Z hlediska věku jsou vzdálené přístupy nejčastěji využívány skupinou 30-45 let (8 z celkem 13 vědců – 62%). Následují vědečtí pracovníci mladší 30 let, skupina 46-60 a 61-70 let věku. Z celkem 24 respondentů pracujících se vzdáleným přístupem se jich 11 (46%) věnuje oboru zemědělská ekonomika a 13 (54%) tvoří vědci z ostatních oborů. Z informací, které jsou patrné z odpovědí na otevřené otázky v dotazníku vyplývá, že největší část respondentů pracujících se vzdálenými přístupy pochází z České zemědělské univerzity.

graf. č. 11. Zdroje nejčastěji využívané ke vzdáleným přístupům.

V případě otázky o vzdálených přístupech se objevila celá řada nejrozličnějších jmen. V následujícím grafu je pak přehled těch, která byla v rámci odpovědí zaznamenána nejméně třikrát. Další možnosti jsou v grafu znázorněny pomocí sloupce ostatní zdroje. Jak je patrné, největší úspěch napříč spektrem zemědělských odborníků zaznamenaly databáze citačních rejstříků Web of Science a platforma EBSCOhost. V rámci tzv. “ostatních zdrojů” se objevily například: CAB Abstracts, Science Direct, Elsevier či Agronavigátor.

(evidence přednáškové a publikační činnosti, překlady, příprava powerpointových prezentací...)

graf č. 12. Uvítali by respondenti ve své knihovně další služby a činnosti?

Nejvíce kladných odpovědí bylo mezi nejmladšími vědeckými pracovníky, kde odpověď ano zvolilo 6 z 9 dotazovaných (67%). Nejméně podnětů naopak psala věková skupina 30-45 let, kde se pro nové služby vyslovili pouze 2 z celkem 13 dotazovaných (15%). U věkové hranice 46-60 let to pak bylo 9 z 20 (45%) a na závěr 5 z 9 respondentů (56%) ve věku od 61 do 70 let. Ukazuje se tedy, že nejmladší vědečtí pracovníci nejspíše očekávají od svých odborných knihoven větší komfort ve službách a mají vyšší nároky. Je také zajímavé, že výrazně vyšší množství připomínek k novým službám a činnostem měly ženy. I když tvoří pouhých 37% z celkového počtu dotázaných, mezi 22 respondenty, kteří by uvítali v knihovně nové služby a činnosti, jsou zastoupeny 55%. To je také důvod, proč se od sebe tolik liší výsledky dvou věkově blízkých skupin. Ve skupině vědců ve věku 30-45 let je nejmenší podíl žen (pouze 3 ze 13). Nejčastěji o nových službách hovoří poměrně pravidelní uživatelé knihoven, kteří ji navštěvují jednou či vícekrát měsíčně. Informace ovšem nejvíce získávají prostřednictvím zdrojů dostupných na internetu a také na odborných přednáškách, seminářích a konferencích.

Přestože možnosti uvedené v rámci otázky (evidence přednáškové a publikační činnosti, překlady, příprava powerpointových prezentací), neměly působit nijak sugestivně, ale pouze jako příklad, v odpovědích se objevovaly velmi často. Nejvíce žádány byly překlady, které by v rámci knihovny uvítalo 13 z 22 respondentů (59%) a dále pak evidence přednáškové a publikační činnosti, zejména

u vědců v “produktivním” věku 46-60 let, kteří, zdá se, nejvíce publikují, a proto

by následující službu využili. Přípravu powerpointových prezentací zmiňovali téměř výlučně zemědělské odborníci v kategorii 61-70 let. Z informací získaných prostřednictvím otevřených otázek pak vyplývá, že vědci z VÚKOZ by ocenili přehlednější knihovní software a vzdálené přístupy k informačním zdrojům. Napříč celým spektrem respondentů se pak objevovaly žádosti o více dostupných plných textů z odborných časopisů.

Otázka č. 12. - Pracujete s odbornými databázemi?

graf.č. 13. Využívání odborných databází zemědělskými vědci.

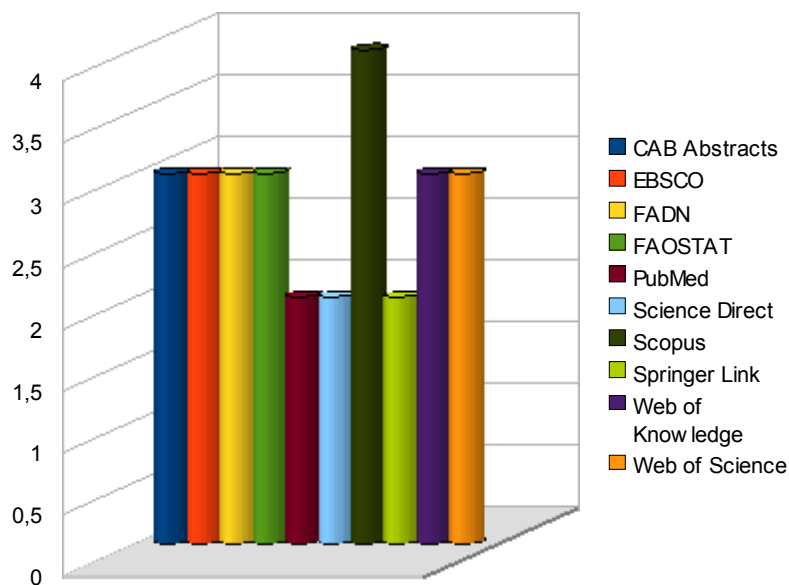
Využívání odborných databází:	Věkové skupiny respondentů:			
	méně než 30 let	30 – 45 let	46 – 60 let	61 – 70 let
ANO	56%	38%	65%	78%
NE	44%	62%	35%	22%

tab. č. 5. Využití odborných databází vědeckými pracovníky v závislosti na věku.

Přestože mezi zemědělskými vědci převažují uživatelé odborných databází (30 z celkových 51 respondentů, tj. 59%), je patrný i výrazný podíl těch, kteří s databázemi nepracují (21 respondentů – 41%). Největší rozdíly mezi oběma skupinami můžeme vidět u vědců od 61 do 70 let věku, kde nejvýrazněji převládá kladná odpověď. Využívání odborných databází potvrdili respondenti s následující charakteristikou: Jedna skupina odbornou knihovnu vlastního pracoviště osobně vůbec nenavštěvuje (27%) a druhá skupina využívá nejčastěji intervaly vícekrát

možnosti vzdálených přístupů, přístupů do databází z knihovny a v malé míře výpůjční služby. Jako nové služby by v knihovně nejčastěji ocenili překlady a také evidenci přednáškové a publikační činnosti. Což svědčí nepochybně o tom, že vědci využívající odborné databáze více publikují. Zdroji informací jsou pro ně především elektronické časopisy, tištěné časopisy, sborníky z konferencí, materiály z odborných přednášek či seminářů a elektronické knihy. Místem, kde tito vědci převážně získávají informace ze svého oboru, pak odborné přednášky, semináře, konference a také internet, ovšem s výraznou převahou placených zdrojů “hlubokého webu”. Zastoupení mužů a žen je mezi třiceti respondenty hlásícími se k práci s odbornými databázemi stejné – 15, tedy 50% ve prospěch obou stran. Víme-li však, že z celkových 51 dotazovaných tvoří 63% muži, jeví se vědecké pracovnice v práci s databázemi aktivnější.

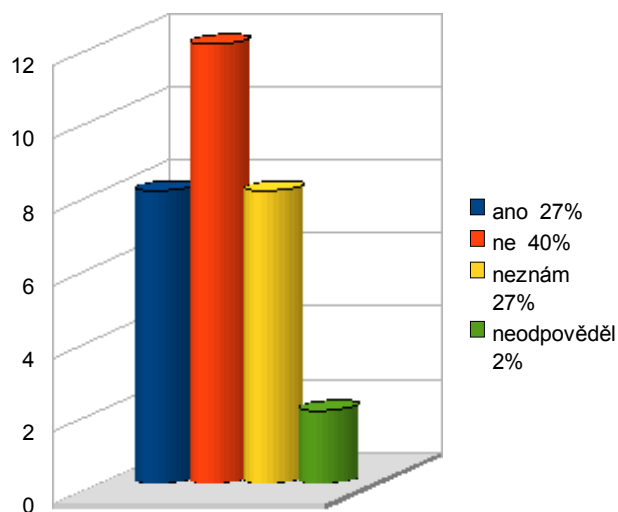
A jaké společné znaky se projeví mezi 21 respondenty, kteří uvedli, že odborné databáze nevyužívají? Nejčastějším intervalem, ve kterém navštěvují knihovnu svého pracoviště, je 1 rok (24%) a dále pak možnost vícekrát měsíčně. Z knihovních služeb se u nich největší oblibě těší výpůjční služby, včetně MVS a MMVS. Z nových služeb a činností by ocenili překlady. Většina (62%) však uvedla, že žádné další služby nepožadují. Hlavními zdroji informací jsou v jejich případě elektronické časopisy, tištěné časopisy a tištěné knihy a místem, kde nejčastěji získávají informace pak internet, přesněji na internetu volně dostupné zdroje a také knihovny jejich pracoviště. Většinu vědeckých pracovníků nevyužívajících odborné databáze tvoří muži (76%) a z oborů se kromě zemědělské ekonomiky objevují parazitologie, krajinářství či entomologie. Je otázkou, zda pro tyto vědecké pracovníky a jejich specializaci nedokáží jejich pracoviště nabídnout adekvátní databázové zdroje, nebo je naopak vědci nedokáží či nechtějí využít a jsou zvyklí čerpat spíše ze zdrojů tištěných či volně dostupných na internetu.

graf. č. 14. Nejčastěji využívané databázové zdroje.

Opět nejsou uváděna jména všech databázových zdrojů zmíněných v rámci dotazníkového šetření. Výběr zahrnuje pouze ta, která se v odpovědích respondentů objevila nejméně dvakrát. Největší obliba se projevila u bibliografické a citační databáze Scopus od firmy Elsevier. Ke zdrojům, které již se v grafu neobjevily patří například: SAGE Journals Online, databáze OECD, Knovel, ProQuest či portál Agris.

Otázka č. 14. - Uveďte informaci o tom, zda využíváte nadstandardních personalizovaných služeb odborných databází. (Např. zasílání záznamů z databází na e-mail; alertové služby,- ukládání rešeršních dotazů, které je pak možno zopakovat; export do citačních manažerů.)

graf č. 15. Využití nadstandardních personalizovaných služeb databází.

Otázka č. 15. - Využíváte-li nadstandardní personalizované služby databází, uveďte prosím názvy těchto služeb:

Ze 30 respondentů pracujících s odbornými databázemi jich 8 (nebo-li 27%) využívá jejich nadstandardní personalizované služby. Přímo v elektronické podobě dotazníku byly uvedeny stručné “doplňující” informace k tomu, co může být považováno za nadstandardní personalizovanou službu – (zasílání záznamů z databází na e-mail; alertové služby – ukládání rešeršních dotazů, které je pak možno zopakovat; export do citačních manažerů...). Celkem 3 z 8 respondentů (38%) neuvedli blíže, které s personalizovaných služeb využívají. Otázka je velmi podrobná a odpovědi dokazují, že i respondenti využívající určité služby nemusejí znát nutně jejich názvy. Nejčastěji bylo zmiňováno zasílání záznamů z databáze na e-mail a to v případě 5 vědeckých pracovníků (63%). Následují alertové služby, které pro zefektivnění své práce používají 3 z 8 vědců (38%). Vůbec nejméně, dvakrát (25%), se v odpovědích objevila pokročilá práce s citacemi.

Podíváme-li se, co je společné pro vědce jako uživatele personalizovaných služeb databází (celkem 8), pak zjistíme, že 6 z nich (75%) navštěvuje nejméně dvě odborné knihovny, aby dokázali uspokojit své informační potřeby. Nejvíce v knihovně svého pracoviště využívají možnosti vzdálených přístupů a postrádají

plné texty z odborných časopisů. Ve své odborné knihovně by 5 (63%) z nich uvítalo zlepšení jejích činností a služeb. Přičemž oblasti, jichž se to týká, se velmi různí – od evidence publikační činnosti, přes kvalitnější rešerše, až po větší množství dostupných fulltextů.

Vědce, kteří naopak s nadstandardními službami databází nepracují (12 respondentů), spojují nepříliš časté či žádné osobní návštěvy odborné knihovny vlastního pracoviště a spokojenost s nabízenými informačními zdroji. Jako nejčastější zdroj informací uvádějí tito respondenti odborné přednášky, semináře či konference – 5 vědců (42%).

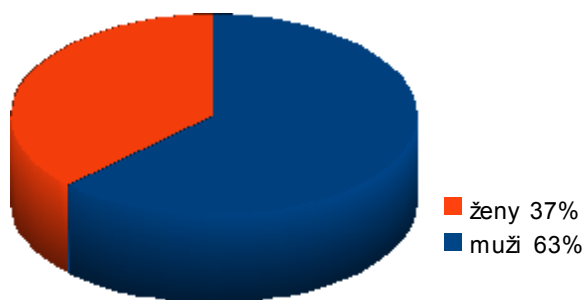
Zemědělství odborníci přiznávající neznalost personalizovaných služeb databází (celkem 8 respondentů) mají jen velmi málo společného. V případě služeb knihovny však 6 z nich (75%) neuvedlo ani u jediné hodnotu 1 pro velmi často využívanou službu. Stejný počet respondentů také odpověděl, že nevyužívá vzdálený přístup k elektronickým zdrojům.

Co se týče věku, je situace s personalizovanými službami databází následující:

Využívání nadstandardních personalizovaných služeb databází :	Věkové skupiny respondentů:			
	méně než 30 let	30 – 45 let	46 – 60 let	61 – 70 let
ANO	33%	50%	8%	33%
NE	50%	17%	59%	17%
NEZNÁ	17%	17%	25%	50%
NEODPOVĚDĚL	0%	16%	8%	0%

tab. č. 6. Využití nadstandardních personalizovaných služeb databází.

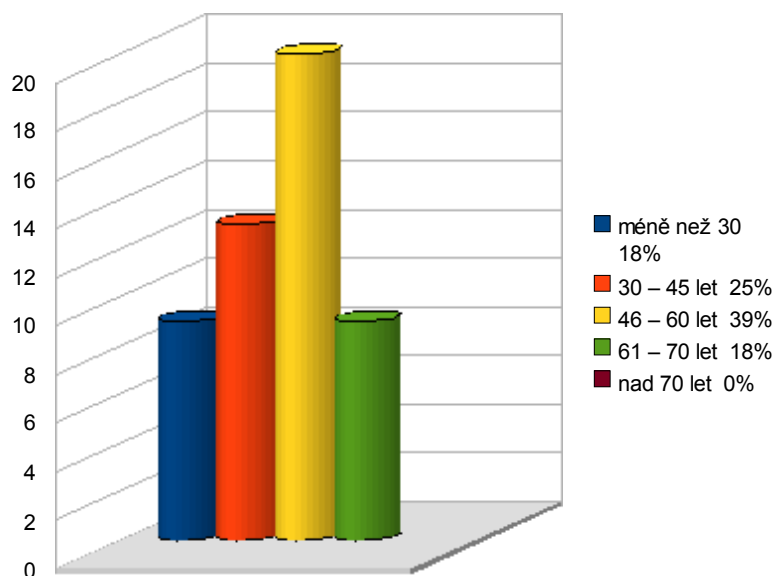
Otázka č. 16. - Pohlaví:

graf č. 16. Zastoupení mužů a žen mezi respondenty.

Z provedeného průzkumu vyplývá, že mezi vědeckými pracovníky pravděpodobně častěji dominují muži. Z celkového počtu 51 respondentů tvořilo 32 mužů 63% všech dotázaných, oproti 19 ženám představujících 37%. V případě většiny zodpovídaných otázek nenajdeme mnoho rozdílů. Muži daleko častěji navštěvují více odborných knihoven. 22 (69%) mužů navštěvuje více než 1 odbornou knihovnu. Mezi ženami jde o 9 vědeckých pracovníků (47%). Částečně je to však ovlivněno tím, že u mužů se častěji objevují úzké oborové specializace (parazitologie, zoologie, entomologie a ekologie), které zřejmě nemají tak kvalitní informační zabezpečení. Mezi ženami také převažují ty v produktivním věku vědce se zkušenostmi v oboru (52% žen ve věkové kategorii 46-60). To je také možné vysvětlení vyššího využití odborných databází mezi vědeckými pracovníci. Využití nadstandardních personalizovaných služeb databází je však překvapivě procentuálně naprosto stejné u žen i mužů, a to u všech uváděných možností (ano, ne, neznám či bez odpovědi). Ženy byly obecně daleko přístupnější otevřeným otázkám, kde se více rozepisovaly, a ve větší míře také uváděly podněty ohledně nových služeb a činností knihovny.

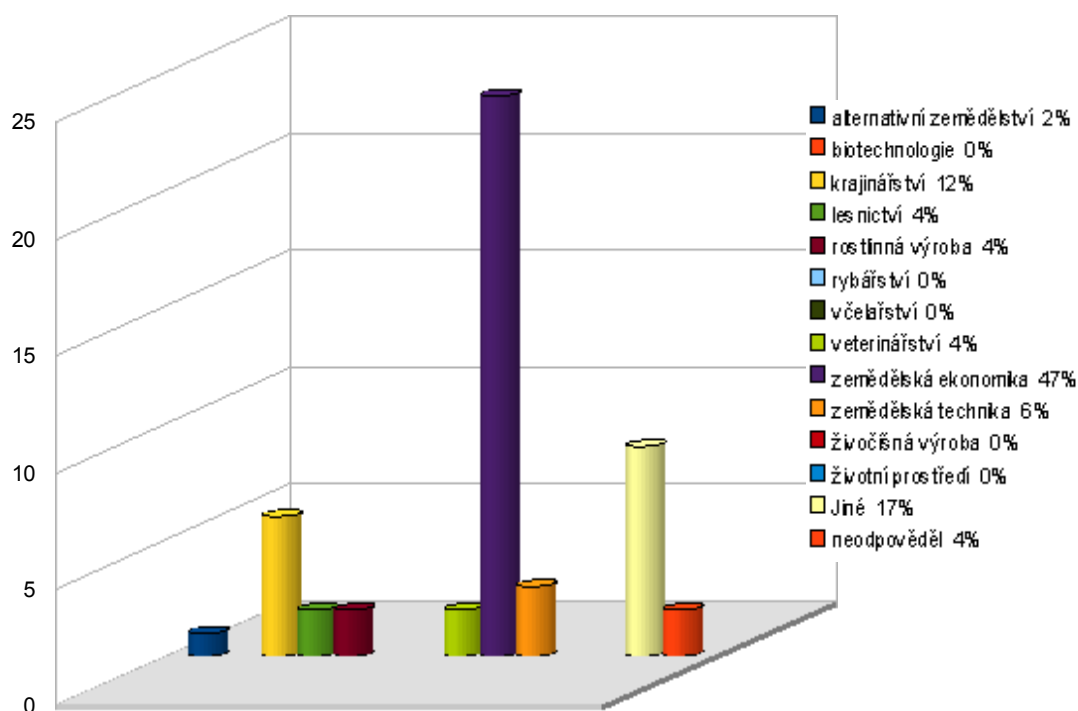
Otázka č. 17. - Věk:

graf č. 17. Věkové složení respondentů.

Věkové složení respondentů je jedním z nejdůležitějších údajů pro zjištění podstatných souvislostí týkajících se vědců, jejich informačního chování a informačních potřeb. Přirozeně v sobě totiž odráží také délku praxe, která významně ovlivňuje způsob práce s informacemi a stejně tak informační potřeby. V průzkumu použitá věková diferenciace je možná netypická, byla však autorkou práce zvolena záměrně, aby bylo možné odlišit z hlediska věku začínající vědecké pracovníky, tedy mladší 30 let, vědce, kteří se ve svém oboru dostávají do produktivního věku 30 – 45 let, dále vědce zkušené v produktivním věku 46 – 60 let a nakonec odborníky, kteří se již velmi dlouho pohybují ve své specializaci a bývají často považováni za skutečné špičky svého oboru (věková skupina 61-70 let). Poslední kategorie nad 70 let byla zvolena formálně, aby bylo teoreticky možné do dotazníkového průzkumu zařadit jakéhokoli vědeckého pracovníka bez výjimky. Mezi všemi 51 respondenty však nebyl jediný starší sedmdesáti let. Protože na údaje o věku vědeckých pracovníků je vždy nutné pohlížet v kontextu dalších informací, u části předchozích grafů týkajících se určité problematiky se objevuje také přehledná tabulka – uvádějící dané téma do souvislosti s jednotlivými věkovými skupinami. Není-li tomu tak, jsou zjištěné odlišnosti závisující na věku respondentů komentovány v textu pod grafem.

Otázka č. 18. - Který z uvedených zemědělských oborů je Vaší specializací ?

graf č. 18. Rozložení respondentů z hlediska oboru působnosti.

Aby byla zachována návaznost na úvodní kapitolu představující zemědělství jako jeden z oborů lidské činnosti, bylo i v dotazníkovém šetření využito členění jednotlivých zemědělských oborů dle Polytematického strukturovaného hesláře (PSH) Národní technické knihovny. Je patrné, že uvedené rozdělení není zcela ideální. Celkem 9 vědeckých pracovníků (17%) uvádělo svou specializaci pod možností – jiné. Jednalo se o ekologii (2X), entomologii, parazitologii, rostlinnou ekologii, společnou zemědělskou politiku, zahradnictví (2X) a zoologii. Výrazné zastoupení zemědělských ekonomů je s nejvyšší pravděpodobností způsobeno jednoduše tím, že jedním z pracovišť, kde byly čerpány kontakty a následně distribuován dotazník, byl Ústav zemědělské ekonomiky a informací. Na dalším z kontaktovaných pracovišť, České zemědělské univerzitě, pak mimo jiné působí i Provozně ekonomická fakulta, z jejíchž řad mohli rovněž pocházet zemědělské ekonomové. Ti tak tvoří celých 47% respondentů, zatímco všechny ostatní zemědělské obory dohromady čítají 53%. Pokud bychom se rozhodli provést

drobné srovnání obou těchto skupin, zjistíme, že vědci z menšinově zastoupených oborů častěji osobně navštěvují knihovnu svého pracoviště a mírně u nich převažují respondenti, kteří nenavštěvují více odborných knihoven. Zatímco u zemědělských ekonomů patří k nejčastějším zdrojům články z elektronických časopisů, u druhé skupiny mírně převažují zdroje tištěné, což se samozřejmě projevuje i v případě v knihovně postrádaných zdrojů. Skupina odborníků z různých zemědělských oborů častěji využívá MVS, MMVS, EDD, vzdálené přístupy i personalizované služby databází. Jako místo, kde nejčastěji získávají informace pak uvádějí především odborné databáze a také knihovnu svého pracoviště. Zatímco u zemědělských ekonomů byly častěji zmíněny odborné přednášky, semináře a konference a dále internet a na něm volně dostupné zdroje.

4 Závěr - zhodnocení výsledků s návrhem na zlepšení současné situace

Pokud bychom se na výsledky dotazníkového průzkumu podívali s ohledem na hodnocení míry uspokojení uživatelských potřeb respondentů v knihovně jejich mateřské instituce, musíme vždy jednotlivé respondenty i jejich potřeby zasadit do určitého kontextu. V případě věku jsou v knihovnách vlastních institucí pravděpodobně nejméně uspokojovány potřeby nejstarších vědeckých pracovníků ve věku od 61 do 70 let. Žádný z těchto celkem 9 respondentů neuvedl, že informace ze svého oboru by nejčastěji získával na půdě knihovny vlastního pracoviště.

A to i přes skutečnost, že jako nejvíce využívané volili tyto respondenti často tištěné zdroje (sborníky z konferencí, materiály z odborných přednášek a seminářů, výzkumné a cestovní zprávy či tištěné časopisy.) Největším přínosem jsou pro tyto vědce odborné přednášky, semináře a konference, kde celkem 45% z nich čerpá potřebné informace. Nadpoloviční většina – tedy 56% respondentů by ve své odborné knihovně uvítala nové služby a činnosti. Nejčastěji se jedná o překlady (44%) a dále přípravu powerpointových prezentací spolu s větším množstvím tištěných zdrojů.

V závislosti na konkrétním pracovišti se samozřejmě potřeby respondentů i jejich uspokojování opět liší. Z jednotlivých odpovědí na otevřené otázky v dotaznících vyplývá, že příslušníci Ústavu zemědělské ekonomiky a informací často navštěvují i jiné odborné knihovny, než právě Zemědělskou a potravinářskou knihovnu ÚZEI. Část vědeckých pracovníků tak činí z důvodu příslušnosti k oddělení ústavu sídlícího v Brně a druhá pravděpodobně z důvodu v knihovně neuspokojených potřeb. Z odpovědí na otevřené otázky je také patrné, že většina respondentů z České zemědělské univerzity častěji než jiní postrádá tištěné zdroje informací (monografie a tištěné časopisy) a vědci z Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví by ve své knihovně nejvíce ocenili jednodušší knihovní software a vzdálené přístupy.

Odborné knihovny svého pracoviště navštěvují častěji vědci, pro něž je důležitá práce s tištěnými zdroji. Do této kategorie patří někteří starší vědečtí pracovníci zvyklí na tištěné zdroje, dále mladí začínající vědci (do 30 let věku), pro které je často knihovna vlastního pracoviště významným zdrojem informací

a odborníci z úzce specializovaných oborů. Knihovny vlastního pracoviště naopak méně navštěvují vědci, kteří musí překonávat větší vzdálenost a dále pak ti, jež jsou zvyklí získat potřebné informace jiným způsobem (odborné konference, semináře či přednášky, internet, neformální kanály).

Více knihoven musí opět navštívit respondenti, pro než jsou důležité tištěné zdroje. Nedá se však říci, že by některá z druhotně navštěvovaných knihoven byla mezi zemědělskými vědci výrazně favorizována. Zemědělstí ekonomové však často navštěvují knihovnu VŠE.

Mezi nejčastější místa, kde vědci získávají informace patří internet na něm volně dostupné zdroje (celkem 10 respondentů), odborné databáze (6 dotazovaných) a pro 14 vědců jsou na prvním místě odborné přednášky, semináře či konference. Časté jsou odlišnosti v závislosti na věku a délce praxe. S internetem a elektronickými zdroji nejvíce pracují vědci ve věku 30 - 45 let. Což se ukazuje také v množství vzdálených přístupů.

Využívání jednotlivých zdrojů informací se mění v závislosti na věku i oboru respondenta. Nejkomplexnější využití zdrojů a následně také nejvyšší míru publikační činnosti vidíme u věkové skupiny 46 – 60 let. Tito respondenti by pak také často od knihovny ocenili evidenci publikační či přednáškové činnosti.

Postrádané informační zdroje ukazují alespoň zdánlivou spokojenost většiny respondentů (38 z 51 dotázaných nedokázalo uvést nic, co by jim v knihovně jejich instituce chybělo.) Obecně jsou nejvíce postrádány elektronické odborné časopisy – lépe řečeno plné texty článků a také přístupy do většího množství odborných databází spolu s tištěnými periodiky.

Dominantními jazyky pro práci s informacemi jsou pro vědce angličtina s češtinou a nejlépe jazykově vybavení se zdají mladí vědci do 30 let. Z respondentů, kteří navrhovali zlepšení služeb knihovny by si však celých 59% přálo zajišťování překladů právě ze strany knihovny.

Z knihovních služeb se velkému zájmu kromě služeb výpůjčních těší také přístupy k databázím – a to jak z budovy knihovny, tak prostřednictvím vzdálených přístupů. Vzdálené přístupy však nejsou zdaleka vždy samozřejmostí ze strany knihovny. Využití jednotlivých služeb knihovny se mění s věkem i odbornou specializací respondenta. U rešerší pak můžeme vidět odklon od této služby s klesajícím věkem vědců.

Vzdálené přístupy jsou pravděpodobně nejvíce využívány zástupci České zemědělské univerzity a zcela naopak chybí vědcům z VÚKOZ. Nejmarkantnější je využití u Web of Science a databázové platformy EBSCOhost.

Celkem 22 vědců (43%) by uvítalo některé nové služby a činnosti na půdě své odborné knihovny. Nejčastěji pak ženy a vědecktí pracovníci do 30 let věku. Žádány jsou zejména překlady (nejvíce u nejstarších respondentů), evidence přednáškové a publikační činnosti (zejména věk. skupina 46-60 a vědci pracující s odbornými databázemi), příprava powerpointových prezentací a přístup k většímu množství plných textů časopiseckých článků.

S odbornými databázemi pracuje 30 z 51 dotazovaných – tedy 59%, přičemž častěji je využívají ženy než muži a největšímu zájmu se těší bibliografická a citační databáze Scopus.

Nadstandardní personalizované služby využívá aktivně 8 vědců (nejvíce jde o zasílání záznamů na e-mail), stejný počet pak přiznal jejich naprostou neznalost a celkem 12 respondentů tyto služby vůbec nevyužívá. (Dva respondenti otázku nezodpověděli.)

Z celkového počtu 51 dotázaných je 32 mužů a 19 žen. Ženy očividně více využívají odborné databáze a ve větší míře odpovídaly na otevřené otázky v dotazníku.

Věkové složení výrazně ovlivňuje informační chování i potřeby vědeckých pracovníků. Nejpočetněji je zde zastoupena skupina vědců v produktivním věku 46-60 let – 20 respondentů. Následuje věková skupina 30-45 let se 13 vědci a na závěr shodně s 9 vědeckými pracovníky věkové kategorie do 30 let a 61-70 let.

Mezi jednotlivými obory dominují zemědělstí ekonomové se 25 respondenty preferující elektronické časopisy a zdroje dostupné z internetu. Všechny další obory reprezentuje 26 respondentů, kteří častěji využívají služby vlastní odborné knihovny, více se orientují na tištěné zdroje i odborné databáze.

Je důležité, aby se knihovny při zlepšování a úpravě svých služeb i fondů neohlížely v první řadě na ty vědecké pracovníky, kteří knihovnu nenavštěvují. Ti jsou totiž často zvyklí informace nalézat jiným způsobem a na jiných místech (odborných konferencích či seminářích, volně dostupných, -po případě placených zdrojích na internetu nebo přes neformální kanály). Důležité je pro knihovny zaměřit se na ty uživatele, kteří knihovnu navštěvují, ale protože

v ní nenacházejí či nedostávají vše co potřebují, využívají i služeb jiných knihoven. Samozřejmostí by měla být péče o stávající spokojené uživatele. Aby knihovna účelně fungovala, je z její strany nutné pravidelné a průběžné sledování informačních potřeb stávajících uživatelů a také schopnost na měnící se potřeby reagovat. Je samozřejmé, že žádná knihovna není po finanční ani technické stránce schopna zabezpečit tak komplexní fondy monografií či periodik a odborných databází, aby vyhovovaly všem jejím uživatelům. Proto je důležitá také spolupráce knihoven a odborných ústavů. Především těch, jejichž uživatelé se často “mísí”. Je nesmyslné, aby poskytovaly množství duplicitních zdrojů a služeb, když si mohou stanovit priority a spolupracovat. Spolupráce na tomto poli samozřejmě již existuje, ale neustále je co zlepšovat.

Z odpovědí zemědělských vědeckých pracovníků vyplývá, že nejvíce by valná většina ocenila větší množství elektronicky dostupných fulltextových článků. Proto se knihovnám příliš nevyplatí bibliografické databáze bez plných textů. Nanejvýš vhodné jsou naopak jakékoli služby zpřístupňující plné texty. Žádány jsou ve velké míře také překlady, což je pro knihovny opravdovou výzvou podobně jako tvorba powerpointových prezentací. Což přirozeně klade vyšší nároky na personál knihovny, který by tak měl více pracovat na své jazykové i počítačové gramotnosti.

V případě postrádaných tištěných zdrojů, je otázkou, zda je knihovny neposkytují, z důvodu absence finančních prostředků, či jednoduše proto, že o této potřebě svých uživatel nevědí. Druhý případ je samozřejmě snáze řešitelný. Při chybějících financích je pak důležité využít například možnost grantů nebo právě spolupráci a kooperaci knihoven, informačních středisek a odborných ústavů.

Co se týče odborných databází, ukazuje se, že často nejsou využívány tak, aby odkryly svůj potenciál. Někteří vědečtí pracovníci je nevyužívají vůbec a jiní často nevytěžují to, co jim mohou nabídnout. (Nevyužívají či neznají personalizované služby). Dostáváme se tak k často diskutovanému problému. A sice – má cenu zatěžovat odborníky a vědecké pracovníky “informační výchovou”? Je lépe naučit je orientovat se v nabízených zdrojích a vyhledávat si potřebné informace samostatně, nebo jim je předkládat již vyhledané a přehledně strukturované. Je to dilema, které řeší mnoho knihovníků a informačních pracovníků. Osobně bych byla pro to, nechat rozhodování na uživatelích samotných. Nemá cenu zacházet s vědci jako se studenty a pravidelně se je snažit hromadně vzdělávat v možnostech, které jim nabízí nejen elektronické zdroje informací. Na druhou stranu

by byla škoda rezignovat a za každou cenu příslušnému vědeckému pracovníku vždy předložit potřebné informace. I vědci jsou totiž především lidé. A pro každého je příjemný, efektivní a optimální jiný způsob práce s informacemi. Pokud tedy knihovník uvidí skutečný zájem a ochotu ke spolupráci, může příslušného vědeckého pracovníka poučit o rešeršních postupech, možnostech vzdálených přístupů či využívání personalizovaných služeb databází. V opačném případě se pouze co nejpřesněji pokusit o identifikaci skutečných informačních potřeb konkrétního vědce a jejich optimální a včasné uspokojení.

Velmi důležité je zmínit skutečnost, že závěry platné pro tento průzkum informačních potřeb nelze jednoduše paušalizovat a vztáhnout automaticky na celou vědeckou populaci v zemědělském oboru. Ukazuje se, že informační potřeby, využití jednotlivých zdrojů informací i služeb knihovny se liší v závislosti na věku, oboru specializace, či samotném místě působnosti vědeckého pracovníka v souvislosti s knihovnou na jeho pracovišti. V příloze B je pomocí myšlenkových map nastíněna nejprve současná situace v oblasti ovlivňování informačních potřeb zemědělských vědeckých pracovníků a dále pak situace, která by měla v ideálním případě nastat po zlepšení.

Použitá literatura a zdroje

- *Agro navigátor* [online]. Praha : Ústav zemědělské ekonomiky a informací [cit. 2010-02-19]. Infopult – služba Zemědělské a potravinářské knihovny. Dostupné z WWW: <http://www.agronavigator.cz/ptejte_se.asp>.
- Biotechnology. In Encarta. [online]. Microsoft Corporation. Bloomsbury : Bloomsbury Publishing Plc, c2009 [cit. 2010-02-20]. World English Edition. Dostupné WWW: <<http://uk.encarta.msn.com/encnet/features/dictionary/DictionaryResults.aspx?lextype=3&search=biotechnology>>.
- CASE, Donald Owen. *Looking for information : a survey of research on information seeking, needs and behavior*. 2nd ed. London : Elsevier, 2007. xvi, 423 s. Library and information science. ISBN 978-0-12-369430-0.
- Česká akademie zemědělských věd. *Česká akademie zemědělských věd* [online]. Praha : Česká akademie zemědělských věd, c2006 [cit. 2010-02-20]. Dostupné z WWW:<<http://www.cazv.cz>>.
- Česká zemědělská univerzita v Praze. *Česká zemědělská univerzita v Praze* [online]. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, c2007 [cit. 2010-03-06]. Dostupné na WWW: <<http://www.czu.cz/cs/>>.
- Česká zemědělská univerzita v Praze. *Česká zemědělská univerzita v Praze : studijní a informační centrum* [online]. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, c2007 [cit. 2010-03-06]. Dostupné na WWW: <<http://www.sic.czu.cz/cs/>>.
- *Česká zemědělská univerzita v Praze*. Z dodaných podkladů upravilo a sestavilo Studijní a informační centrum ČZU, zodpovědný pracovník Pavel Kovář. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2001. ISBN 80-213-0784-6.
- Česko. Zákon č. 257 ze dne 25. července 2001 o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) In *Sbírka zákonů české republiky*. 2001, částka 98, s. 5683-5688. Dostupné také z WWW: <http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3page=03_Leg/01_LegPod/Zakon257.htm>.
- Česko. Zákon č. 341 ze dne 28. července 2005 o veřejných výzkumných institucích. In *Sbírka zákonů české republiky*. 2005, částka 122, s. 5998-6018. Dostupné také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2005/sb122-05.pdf>>.
- DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 3. vyd. Praha : Karolinum, 2007. 374 s. ISBN 978-80-246-0139-7.

- GILL, Philip. *Služby veřejných knihoven : směrnice IFLA / UNESCO pro rozvoj / pro sekci veřejných knihoven zpracovala pracovní skupina pod vedením Philipa Gilla*. Přel. Anna Malá. [b.v.]. Praha : Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR, 2002. 127 s. Aktuality SKIP, sv. 20. ISBN 80- 85851-14-8.
- HALIENOVÁ, Zuzana. *Hodnota vedeckých informačných zdrojov z pohľadu používateľ'a* [online]. Zvolen : Technická univerzita ve Zvolene, 2007 [cit. 2010-01-25]. Dostupný z WWW: <http://sldk.tuzvo.sk/cosmo/foto/seminar/zbornik/pdf/Halienova_Zuzana.pdf>.
- HAMETOVÁ, Michaela. 2010. *Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství : dotazník* [online]. 2010-04-10. Praha, 2010 [cit. 2010-05-10]. 18 otázek. Výsledky dotazníkového průzkumu byly zpřístupněny pouze autorce na webu Vyplňto.cz. Dostupné z WWW: < <http://www.Vyplňto.cz>>.
- HOMOLKA, Jaroslav; PLETICHOVÁ, Dobroslava; MACH, Jiří. *Zemědělská ekonomika*. 1. vyd. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze - Provozně ekonomická fakulta, 2008. 131 s. ISBN 978-80-213-1830-4.
- Informační požadavek. In *KTD : Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV)* [online databáze]. Praha : Národní knihovna České republiky, c2009 [cit. 2010-05-03]. Dostupné z WWW: <http://aleph.nkp.cz/F/U9U6CY3T1F1PSLA12VQ4XJQV3BMTFEB43VLEXYUMQ2RHMAXQA3-59098?func=full-set-set&set_number=009297&set_entry=00000&format=999>.
- JEROLÍMEK, Jan. The Agris – www portal for agrarian sector and countryside (www.agris.cz). *Agricultural Economics*. 2003, vol. 49. no. 9. s. 412-415. ISSN 0139-570X.
- JEŘÁBEK, Hynek. *Úvod do sociologického výzkumu*. 1. vyd. Praha : Karolinum, 1992. 162 s. ISBN 80-7066-662-5.
- KAFKA, M. Uplatňování moderních informačních technologií v zemědělství. In *Informační systémy v zemědělství a lesnictví*. Seč : Help Service – Education, 2002, s. 49-56. ISBN 80-238-8330-5.
- KLEINOVÁ, Dagmar. Sociologické prieskumy v knižniciach a ich psychologické aspekty. In *Bulletin Univerzitetnej knižnice v Bratislave č.1 / 2009*. [b.v.]. Bratislava : Univerzitná knižnica v Bratislave, 2009, s. 32-37. Dostupné také z WWW: <http://www.ulib.sk/files/Publikacie/bulletin/Bulletin1_2009.pdf>. ISSN 1210-2016.
- KVÍTEK, Martin. *Dům zemědělské osvěty : sborník příspěvků k 80. výročí otevření Domu zemědělské osvěty*. 1. vyd. Praha : Ústav zemědělských a potravinářských informací, 2006. 47 s. ISBN 80-7271-179-2.

- MANECKE, Hans-Jürgen; RÜCKEL, Steffen; TÄNZER, Karl-Heinz. *Informační potřeby a uživatelé informací*. Přeložil Vladimír Brož. [b.v.]. Praha : Ústředí vědeckých, technických a ekonomických informací, 1990. 125 s. Studijní texty, sv. 26. ISBN 80-212-0090-1.
- Ministerstvo zemědělství ČR. *e-Agri : resortní portál Ministerstva zemědělství* [online]. Praha : Ministerstvo zemědělství ČR, c2009-2010 [cit. 2010-04-12]. Knihovna. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/eagri/ministerstvo-zemedelstvi/o-ministerstvu/knihovna/>>.
- Národní zemědělské muzeum. *Národní zemědělské muzeum* [online] : Národní zemědělské muzeum, c2010 [cit. 2010-02-20]. Muzejní knihovna. Dostupné z WWW: <<http://www.nzm.cz/sbirky/muzejni-knihovna/>>.
- *Naučný slovník zemědělský*. 1. vyd. Praha : SZN, 1968-1992. 13 sv.
- PAPÍK, Richard. Jak hledat a najít informace... : prezentační podpora pro odborný seminář Informační zdroje pro humanitní a společenské vědy 2002. *Konjunktura.cz* [online]. 7. vyd. 2010-04-20 [cit. 2010-04-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.konjunktura.cz/index.php3?w=art&id=759&rub=45&s%20%20%20%20%20-%20Pap%EDk%20-%20%E8l%E1nek>>. ISSN 1213-3884.
- *Pracoviště podílející se na zemědělském výzkumu v České republice = Institutions of the Czech republic sharing in agricultural research*. [5. aktualizované vyd.] Praha : Ministerstvo zemědělství České republiky, 2007. 72 s. Souběžný anglický text. ISBN 978-80-7084-650-6.
- Rada pro výzkum, vývoj a inovace. *Výzkum a vývoj v České republice*. [online]. Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR. Praha : Internet Projekt, a.s., c2010, akt. 2010-06-12 [cit. 2010-06-12]. Informační systém VaVaI, Rejstřík informací o výsledcích. Dostupné z WWW: <<http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=956>>.
- RESPONDENT č. 2. Odpověď na otázku č. 2. *Dotazník č. 2 : Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství* [online]. Michaela Hametová. Praha : Vyplňto.cz, duben 2010 [cit. 2010-05-10]. 2. vyplněný dotazník. 2. otázka. Výsledky dotazníkového průzkumu byly zpřístupněny pouze autorce na webu Vyplňto.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.Vyplňto.cz>>.
- RESPONDENT č. 9. Odpověď na otázku č. 2. *Dotazník č. 9 : Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství* [online]. Michaela Hametová. Praha : Vyplňto.cz, duben 2010 [cit. 2010-05-10]. 9. vyplněný dotazník. 2. otázka. Výsledky dotazníkového průzkumu byly zpřístupněny pouze autorce na webu Vyplňto.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.Vyplňto.cz>>.
- RESPONDENT č. 14. Odpověď na otázku č. 2. *Dotazník č. 14 : Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství* [online]. Michaela Hametová. Praha : Vyplňto.cz, duben 2010 [cit. 2010-05-10]. 14. vyplněný dotazník. 2.

otázka. Výsledky dotazníkového průzkumu byly zpřístupněny pouze autorce na webu Vyplňto.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.Vyplňto.cz>>.

- RESPONDENT č. 17. Odpověď na otázku č. 2. *Dotazník č. 17 : Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství* [online]. Michaela Hametová. Praha : Vyplňto.cz, duben 2010 [cit. 2010-05-10]. 17. vyplněný dotazník. 2. otázka. Výsledky dotazníkového průzkumu byly zpřístupněny pouze autorce na webu Vyplňto.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.Vyplňto.cz>>.
- RESPONDENT č. 22. Odpověď na otázku č. 2. *Dotazník č. 22 : Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství* [online]. Michaela Hametová. Praha : Vyplňto.cz, duben 2010 [cit. 2010-05-10]. 22. vyplněný dotazník. 2. otázka. Výsledky dotazníkového průzkumu byly zpřístupněny pouze autorce na webu Vyplňto.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.Vyplňto.cz>>.
- RESPONDENT č. 29. Odpověď na otázku č. 2. *Dotazník č. 29 : Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství* [online]. Michaela Hametová. Praha : Vyplňto.cz, duben 2010 [cit. 2010-05-10]. 29. vyplněný dotazník. 2. otázka. Výsledky dotazníkového průzkumu byly zpřístupněny pouze autorce na webu Vyplňto.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.Vyplňto.cz>>.
- RESPONDENT č. 40. Odpověď na otázku č. 2. *Dotazník č. 40 : Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství* [online]. Michaela Hametová. Praha : Vyplňto.cz, duben 2010 [cit. 2010-05-10]. 40. vyplněný dotazník. 2. otázka. Výsledky dotazníkového průzkumu byly zpřístupněny pouze autorce na webu Vyplňto.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.Vyplňto.cz>>.
- RESPONDENT č. 45. Odpověď na otázku č. 2. *Dotazník č. 45 : Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství* [online]. Michaela Hametová. Praha : Vyplňto.cz, duben 2010 [cit. 2010-05-10]. 45. vyplněný dotazník. 2. otázka. Výsledky dotazníkového průzkumu byly zpřístupněny pouze autorce na webu Vyplňto.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.Vyplňto.cz>>.
- RESPONDENT č. 49. Odpověď na otázku č. 2. *Dotazník č. 49 : Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství* [online]. Michaela Hametová. Praha : Vyplňto.cz, duben 2010 [cit. 2010-05-10]. 49. vyplněný dotazník. 2. otázka. Výsledky dotazníkového průzkumu byly zpřístupněny pouze autorce na webu Vyplňto.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.Vyplňto.cz>>.
- SINGH, K.P.; SATIJA, M.P. A review of research on information seeking behaviour of agricultural scientists : international perspectives. *DESIDOC Bulletin of information technology*. 2006, vol. 26, no. 2, s. 25-36. ISSN 0971-4383.
- SMETÁČEK, Vladimír. *Informační potřeby a jejich optimální uspokojování*. [b.v.]. Praha : Oborové informační středisko pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze – Ústřední knihovna, 1990. 152 s. Informační bulletin, supplementum 65. ISSN 0862-156X.

- STÖCKLOVÁ, Anna. Informační potřeby vědeckých pracovníků a služby knihovny. In. *Knihovny současnosti 2009 : sborník ze 17 konference, konané ve dnech 23. - 25. června 2009 v Seči u Chrudimi*. 1. vyd. Brno : Sdružení knihoven ČR, 2009, s. 31-33. ISBN 978-80-86249-54-4.
- STÖCKLOVÁ, Anna. *Služby knihoven : vybrané problémy*. Verze 1.0. Praha : Ústav informačních studií a knihovnictví FF UK v Praze, 2008. 15 s. Dostupné z WWW: <http://texty.jinonice.cuni.cz/studijni-texty/stocklova-anna/stocklova_05.pdf/view>.
- *Strom a květina – součást života : sborník z vědecké konference s mezinárodní účastí Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, veřejné výzkumné instituce, konané u příležitosti 80. výročí zahradnického a krajinářského výzkumu v Průhoních = The Tree and Flower – A Part of Life : proceedings from the scientific conference with international participation organized by the Silva Tarouca Research Institute of Landscape and Ornamental Gardening, a public research institute to honor 80 years of horticulture and landscape research in Průhonice*. Redaktorka Kamila Havlíčková. Průhonice : Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví v.v.i., 2007. 285 s. ISBN 978-80-85116-52-6. (VÚKOZ v.v.i. Průhonice) ISBN 978-80-86559-75-9. (Nová tiskárna s.r.o. Průhonice).
- SYCHROVSKÁ, Lenka. *Metodologie průzkumu informačních potřeb*. Praha, 2005. 116 s. Rigorózní práce (PhDr.). Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví, 2006-02-13.
- ŠKVOROVÁ, Václava; LECHNÝŘOVÁ, Kateřina; KULHAVÁ, Lenka. Člověk v knihovně aneb potřebují vědci informační výchovu? In *Knihovny současnosti 2006 : sborník ze 14. konference konané ve dnech 12.-14. září v Seči u Chrudimi*. 1. vyd. Brno : Sdružení knihoven ČR, 2006, s. 255-260. ISBN 80-86249-41-7.
- ŠMIED, Robert; PROKEŠ, Petr; LNĚNIČKA, Vladimír. *Český svaz včelařů, o.s. : Czech Beekeepers Union* [online]. Webmaster NTV Repro Praha. Praha : NTV Repro Praha, c2004 [cit.2010-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.vcelarstvi.cz/>>.
- *Tematická encyklopedie Larousse : sv. 3 Vědy o životě*. 1. čes. vyd. Praha : Albatros, 1999. 422 s. ISBN 80-00-00734-7.
- TESAŘOVÁ, Zdeňka. *Průzkum informačních potřeb vědeckých pracovníků : na příkladu Výzkumného a šlechtitelského ústavu řepařského v Semčicích*. Lektor PhDr. Marie Königová. [b.v.]. Praha : Ústředí vědeckých, technických a ekonomických informací, 1979. 44 s. Výměna zkušeností, sv. 2/1979.
- TUČKOVÁ, Jitka. *Informační potřeby a průzkumy uživatelů : metodika a současné trendy*. Praha, 2003. 74 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví, 2003-09-29.

- Ústav zemědělské ekonomiky a informací. *Terminologický slovník výkladový zemědělsko-potravinářský* [online]. Česká akademie zemědělských věd. Praha : Ústav zemědělské ekonomiky a informací.[cit. 2010-02-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.agronavigator.cz/ts/>>.
- Veterinary medicine. In Encarta. [online]. Microsoft Corporation. Bloomsbury : Bloomsbury Publishing Plc, c2009 [cit. 2010-02-20]. World English Edition. Dostupné z WWW: <<http://uk.encarta.msn.com/encnet/features/dictionary/DictionaryResults.aspx?lextype=3&search=veterinary%20medicine>>.
- Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i. [online], akt. 2010-04-30a [cit. 2010-02-20]. Odborná a vědecká knihovna. Dostupné z WWW: <<http://www.vulhm.cz/index.html?did=36&lang=cz>>.
- Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i. *Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i.* [online]. Praha : Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i., c2007a [cit. 2010-02-20]. Knihovna ústavu. Dostupné z WWW: <<http://www.vumop.cz/knihovna.php>>.
- Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i. *Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.* [online]. 2007-03-27b. Praha : Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i. [cit. 2010-02-20]. Knihovna a informační služby. Dostupné z WWW: <<http://www.vurv.cz/index.php?key=section&id=25>>.
- Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i. [online]. Průhonice : Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i., c2009 [cit. 2010-04-12]. Dostupné z WWW: <http://www.vukoz.cz/web.nsf/index_new.html>.
- Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i. *Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i.* [online]. Brno : Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i., c2008-2010 [cit. 2010-02-20]. Knihovna. Dostupné z WWW: <<http://www.vri.cz/cs/informace/knihovna/>>.
- Výzkumný ústav zemědělské techniky, v.v.i. *Výzkumný ústav zemědělské techniky, v.v.i.* [online]. Praha : FlexWeb, c2006 [cit. 2010-02-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.vuzt.cz/>>.
- Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i. [online]. Praha : Cittadella production [cit. 2010-02-20]b. Výzkumné útvary : dokumentace a knihovna. Dostupné z WWW: <http://www.vuzv.cz/index.php?p=vyzkumne_utvary&site=default&id=114>.
- WILSON, Thomas Daniel. Fifty years of information behavior research. In SHAW, Ryan. (ed.). *ASIST Bulletin* : American Society for Information Science and Technology, 2010. Dostupné z WWW: <http://www.asis.org/Bulletin/Feb-10/FebMar10_Wilson.html>. ISSN 1020-0606.

- WILSON, Thomas Daniel. Human information behavior. *Informing Science*. 2000, vol. 3, no. 2, s. 49. - 55. Dostupný z WWW: <<http://inform.nu/Articles/Vol3/v3n2p49-56.pdf>>. ISSN 1804-2406.
- *Zemědělská a potravinářská knihovna* [online]. Praha : Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2009 [cit. 2010-04-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.knihovna.uzpi.cz/>>.

Osobní rozhovory:

Osobní rozhovor s Mgr. Pavlem Černým o možnostech výběru respondentů v rámci průzkumů uživatelských potřeb uskutečněný na půdě NK ČR v rámci semináře – Výzkumy uživatelů knihoven – k čemu mohou pomoci a jak je co nejlevněji uskutečnit, 2010- 04-15.

Telefonický rozhovor s Bohumilou Chocholovou o službách a tematickém složení fondu knihovny VÚŽV, 2010-07-19.

Telefonický rozhovor s Evou Haladovou o službách a tematickém složení fondu Knihovny Ministerstva zemědělství České republiky, 2010-04-28.

Telefonický rozhovor s Ing. Janou Dostálkovou o možnostech vzdálených přístupů v knihovně VÚKOZ, 2010-07-13.

Telefonický rozhovor s Ing. Květou Královcovou o službách a tematickém složení fondu knihovny VÚMOP, 2010-07-19.

Přílohy

- Příloha A Dotazník (Zobrazení dotazníku na stránkách Vyplňto.cz.)
- Příloha B Mind map 1 : Ovlivňování informačních potřeb zemědělských vědeckých pracovníků v současné situaci.
- Mind map 2 : “Ideální stav” ovlivňování informačních potřeb zemědělských vědeckých pracovníků po zlepšení současné situace.

Příloha A Dotazník (Zobrazení dotazníku na stránkách Vyplňto.cz.)

Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství | Vyplňto.cz - Mozilla Firefox

Soubor Úpravy Zobrazení Historie Záložky Nástroje Nápožda

http://www.vyplnto.cz/preview.php?id=6810

Seznam Google IAI STUDENTAGENCY ÚISK Elektronické inf. zdroje Facebook PMDP.cz

Powered by Google

Hledat Seznam Cuni Is Vyplnto Zluty IAI Studentagency Seznam Email Nlp Sigma Cuni FF Uisk Google Translate Google Mail Svkpl

Dokončené průzkumy | Vyplnto.cz

Informační potřeby vědeckých p...

VYPLNTO.CZ

Domů Dotazníky Výsledky Tipy k tvorbě dotazníku Blog Nápožda FAQ

Spolupráce Partneri Pravidla Cenik Kontakt

PRŮZKUM PROVÁDÍ

Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství

Konec vyplňování dnes v 23:30:00, výsledky budou k dispozici pouze autorovi.
Počet otázek: 18 Průměrná doba vyplňování: 00:11:52

Dobrý den, jsem studentka UISK FF UK a ráda bych Vás požádala o vyplnění následujícího dotazníku, který bude použit pro účely mé bakalářské práce s názvem - Informační potřeby vědeckých pracovníků v oblasti zemědělství a možnosti jejich zajištění.
Děkuji za Vaši pomoc a spolupráci.
Michaela Hametová

Dotazník začnete vyplňovat kliknutím na tlačítko Vyplnit dotazník, které je umístěno pod reklamním sdělením.

[Jak přeložím do češtiny "Stear clear of you?"](#)

Jak prelozim do cestiny "Stear clear of you"

DISKUSE K TÉMATU

Hotovo

Start

Informační potřeby v...

CS Rank 0/10 15 Anglicko - Český 12:48

Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství | Vyplňto.cz - Mozilla Firefox

Soubor Úpravy Zobrazení Historie Záložky Nástroje Nápožda

http://www.vyplnto.cz/preview.php?id=6810

Seznam Google IAI STUDENTAGENCY ÚISK Elektronické inf. zdroje Facebook PMDP.cz

Powered by Google

Hledat Seznam Cuni Is Vyplnto Zluty IAI Studentagency Seznam Email Nlp Sigma Cuni FF Uisk Google Translate Google Mail Svkpl

Dokončené průzkumy | Vyplnto.cz

Informační potřeby vědeckých p...

PRŮZKUM PROVÁDÍ

Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství

Konec vyplňování dnes v 23:30:00, výsledky budou k dispozici pouze autorovi.
Počet otázek: 18 Průměrná doba vyplňování: 00:11:52

1. Má Vaše pracoviště, či mateřská organizace k dispozici vlastní knihovnu?

ANO NE

2. Jak často tuto knihovnu osobně navštěvujete

☐ jednou týdně
☐ vícekrát měsíčně
☐ jednou měsíčně
☐ jednou za dva měsíce
☐ jednou za půl roku
☐ jednou za rok
☐ knihovnu nenavštěvuji
☐ jiný časový interval (uveďte jaký)
☐ Jiná odpověď:

3. Kterou jinou odbornou knihovnu navštěvujete

(text)

DISKUSE K TÉMATU

Jméno: Michaela Hametová

Poslat zprávu HTML značky nepovoleny. Enter = odeslat.

František Nohel: Př odeslání dotazníku to no mě chce.

Hotovo

Start

Informační potřeby v...

CS Rank 0/10 15 Anglicko - Český 12:48

II

Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství | Vyplňto.cz - Mozilla Firefox

http://www.vyplnto.cz/preview.php?id=6810

Seznam | Google | STUDENTAGENCY | ÚISK | Elektronické inf. zdroje | Facebook | PMDP.cz

Powered by Google

Dokončené průzkumy | Vyplňto.cz

Informační potřeby vědeckých p...

nevyužívám". Jelikož mě to nechce pustit dál, tak tam jsou otázky. Podobná otázka 11.

20. dubna 2010 v 13:02 - [reagovat](#) | [smazat](#)

František Nohel V otázce 6 nevím, na kterou knihovnu se ptáte, na tu, co máme v práci a kterou vůbec nenavštěvují nebo na tu, kterou navštěvují?

20. dubna 2010 v 12:59 - [reagovat](#) | [smazat](#)

Michaela Hametová (13 bodů)
učet zdarma (bez pokročilých funkcí)
objednat PREMIUM
změnit údaje
odhlásit se

4. Kde nejčastěji získáváte informace z oboru?

☐ Knihovna Vašeho pracoviště
☐ Odborné přednášky, semináře či konference
☐ Informace poskytnuté osobně (ústně, e-mailem...) jiným odborníkem
☐ Jiná/ké knihovna/y či instituce (uveďte jejich název) / Popřípadě jiná možnost - (uveďte jaká)
☐ Jiná odpověď:

5. Uveďte, jak často pro svou práci využíváte následující zdroje informací: (1=velmi často 5=vůbec)

U každé podotázky prosím zvolte odpověď v rozpětí 1-5:

tištěné knihy: 1 2 3 4 5
elektronické knihy: 1 2 3 4 5
sborníky z konferencí, materiály z odborných přednášek či seminářů: 1 2 3 4 5
výzkumné či cestovní zprávy: 1 2 3 4 5
články z tištěných časopisů: 1 2 3 4 5
články z elektronických časopisů: 1 2 3 4 5

Hotovo

Start

Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství | Vyplňto.cz - Mozilla Firefox

http://www.vyplnto.cz/preview.php?id=6810

Seznam | Google | STUDENTAGENCY | ÚISK | Elektronické inf. zdroje | Facebook | PMDP.cz

Powered by Google

Dokončené průzkumy | Vyplňto.cz

Informační potřeby vědeckých p...

current : 1 2 3 4 5
patentové dokumenty: 1 2 3 4 5

6. Postrádáte ve Vaší knihovně některé informační zdroje?

☒ ano
☐ ne

7. Pokud ve Vaší knihovně postrádáte některé informační zdroje - uveďte jaké

8. S jakými jazyky při využívání různých informačních zdrojů pracujete?

☐ angličtina

Hotovo

Start

III

Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství | Vypřito.cz - komplexní realizace online průzkumů - Mozilla Firefox

http://www.vypřito.cz/preview.php?id=6810

manchester and 5th august

Dokončené průzkumy | Vypřito.cz - ko... | Informační potřeby vědeckých p...

8. S jakými jazyky při využívání různých informačních zdrojů pracujete?

☐ angličtina
☐ čeština
☐ francouzština
☐ němčina
☐ ruština
☐ slovenština
☐ jiný jazyk (uveďte jaký)
☐ Vlastní odpověď:

9. Které služby v knihovně využíváte? (1=velmi často 5=vůbec)

U každé podotázky prosím zvolte odpověď v rozptěti 1-5:

výpůjční služby:	1	2	3	4	5
	☐	☐	☐	☐	☐
meziknihovní výpůjční služby:	1	2	3	4	5
	☐	☐	☐	☐	☐
mezinárodní meziknihovní výpůjční služby:	1	2	3	4	5
	☐	☐	☐	☐	☐
elektronický katalog knihovny (rezervace, prodloužení výpůjčky...):	1	2	3	4	5
	☐	☐	☐	☐	☐
elektronické dodávání dokumentů EDD:	1	2	3	4	5
	☐	☐	☐	☐	☐
přístup k odborným databázím z knihovny:	1	2	3	4	5
	☐	☐	☐	☐	☐

Hutovo

Start

Informační potřeby v...

Rank 0/10 15 Anglicko - Český

11:45

Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství | Vypřito.cz - komplexní realizace online průzkumů - Mozilla Firefox

http://www.vypřito.cz/preview.php?id=6810

manchester and 5th august

Dokončené průzkumy | Vypřito.cz - ko... | Informační potřeby vědeckých p...

přístup k odborným databázím z knihovny: ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
vzdálený přístup k elektronickým zdrojům (např. z domova): ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
rešeršní služby: ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

10. Využíváte-li vzdálený přístup k elektronickým zdrojům, napište jména těch, s nimiž nejčastěji pracujete:

11. Jaké další služby a činnosti byste ve Vaší knihovně uvítali? (evidence přednáškové a publikační činnosti, překlady, příprava powerpointových prezentací...)

Hutovo

Start

Informační potřeby v...

Rank 0/10 15 Anglicko - Český

11:47

IV

Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství | Vyplňto.cz - komplexní realizace online průzkumů Mozilla Firefox

Soubor Úpravy Zobrazení Historie Záložky nástroje nápověda

http://www.vyplnto.cz/preview.php?id=6810

Seznam Google STUDENTAGENCY Účesk Elektronické inf. zdroje Facebook PMDP.cz

manchester and 5th august hledat Seznam Curri Ff Link Vyplnto Vukoz Google Mail Seznam Email Facebook Google Translate Vuzv Tv-dnes Svápl Vlt

Dokončené průzkumy | Vyplnto.cz - ko... Informační potřeby vědeckých p...

12. Pracujete s odbornými databázemi?

☐ ano
☐ ne

[nepovinná otázka]

13. Uveďte názvy odborných databází s nimiž pracujete

[textová políčka]

[nepovinná otázka]

14. Uveďte informaci o tom, zda využíváte nadstandardních personalizovaných služeb odborných databází. (Např. zaslání záznamů z databází na e-mail; alertové služby, ukládání rešeršních dotazů, které je pak možno zopakovat; export do citačních rejstříků.)

☐ ano
☐ ne
☐ neznám nadstandardní personalizované služby databází

Hutovo

Start

Informační potřeby v...

15. Využíváte-li nadstandardní personalizované služby databází, uveďte prosím názvy těchto služeb

[textová políčka] (text)

[povinná otázka]

16. Pohlaví:

☐ žena
☐ muž

[povinná otázka]

17. věk

☐ méně než 30 let
☐ 30-45 let
☐ 46-60 let
☐ 61-70 let
☐ nad 70 let

[povinná otázka]

18. Který z uvedených zemědělských oborů je Vaší specializací?

☐ alternativní zemědělství
☐ hightechnologie

Hutovo

Start

Informační potřeby v...

15. Využíváte-li nadstandardní personalizované služby databází, uveďte prosím názvy těchto služeb

[textová políčka] (text)

[povinná otázka]

16. Pohlaví:

☐ žena
☐ muž

[povinná otázka]

17. věk

☐ méně než 30 let
☐ 30-45 let
☐ 46-60 let
☐ 61-70 let
☐ nad 70 let

[povinná otázka]

18. Který z uvedených zemědělských oborů je Vaší specializací?

☐ alternativní zemědělství
☐ hightechnologie

Hutovo

Start

Informační potřeby v...

Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství | Vyplňto.cz - komplexní realizace online průzkumů Mozilla Firefox

Soubor Úpravy Zobrazení Historie Záložky nástroje nápověda

http://www.vyplnto.cz/preview.php?id=6810

Seznam Google STUDENTAGENCY Účesk Elektronické inf. zdroje Facebook PMDP.cz

manchester and 5th august hledat Seznam Curri Ff Link Vyplnto Vukoz Google Mail Seznam Email Facebook Google Translate Vuzv Tv-dnes Svápl Vlt

Dokončené průzkumy | Vyplnto.cz - ko... Informační potřeby vědeckých p...

15. Využíváte-li nadstandardní personalizované služby databází, uveďte prosím názvy těchto služeb

[textová políčka] (text)

[povinná otázka]

16. Pohlaví:

☐ žena
☐ muž

[povinná otázka]

17. věk

☐ méně než 30 let
☐ 30-45 let
☐ 46-60 let
☐ 61-70 let
☐ nad 70 let

[povinná otázka]

18. Který z uvedených zemědělských oborů je Vaší specializací?

☐ alternativní zemědělství
☐ hightechnologie

Hutovo

Start

Informační potřeby v...

15. Využíváte-li nadstandardní personalizované služby databází, uveďte prosím názvy těchto služeb

[textová políčka] (text)

[povinná otázka]

16. Pohlaví:

☐ žena
☐ muž

[povinná otázka]

17. věk

☐ méně než 30 let
☐ 30-45 let
☐ 46-60 let
☐ 61-70 let
☐ nad 70 let

[povinná otázka]

18. Který z uvedených zemědělských oborů je Vaší specializací?

☐ alternativní zemědělství
☐ hightechnologie

Hutovo

Start

Informační potřeby v...

Informační potřeby vědeckých pracovníků v zemědělství | Vypřito.cz - komplexní realizace online průzkumů Mozilla Firefox

Soubor Úpravy Zobrazení Historie Záložky Nápověda

http://www.vypřito.cz/preview.php?id=4810

Seznam Google STUDENTAGENCY ÚřSK Elektronické inf. zdroje Facebook PMDP.cz

manchester and 5th august Hledat Seznam Čuní FF Lik Vypřito Vukoz Google Mail Seznam Email Facebook Google Translate Vuzv Tv-dnes Svápl Vlt

Dokončené průzkumy | Vypřito.cz - ko... Informační potřeby vědeckých p...

30-45 let
46-60 let
61-70 let
nad 70 let

18. Který z uvedených zemědělských oborů je Vaší specializací?

alternativní zemědělství
biotechnologie
krajinařství
lesnictví
rostlinná výroba
rybářství
včelařství
veterinářství
zemědělská ekonomika
zemědělská technika
živočišná výroba
životní prostředí
Jiná odpověď:

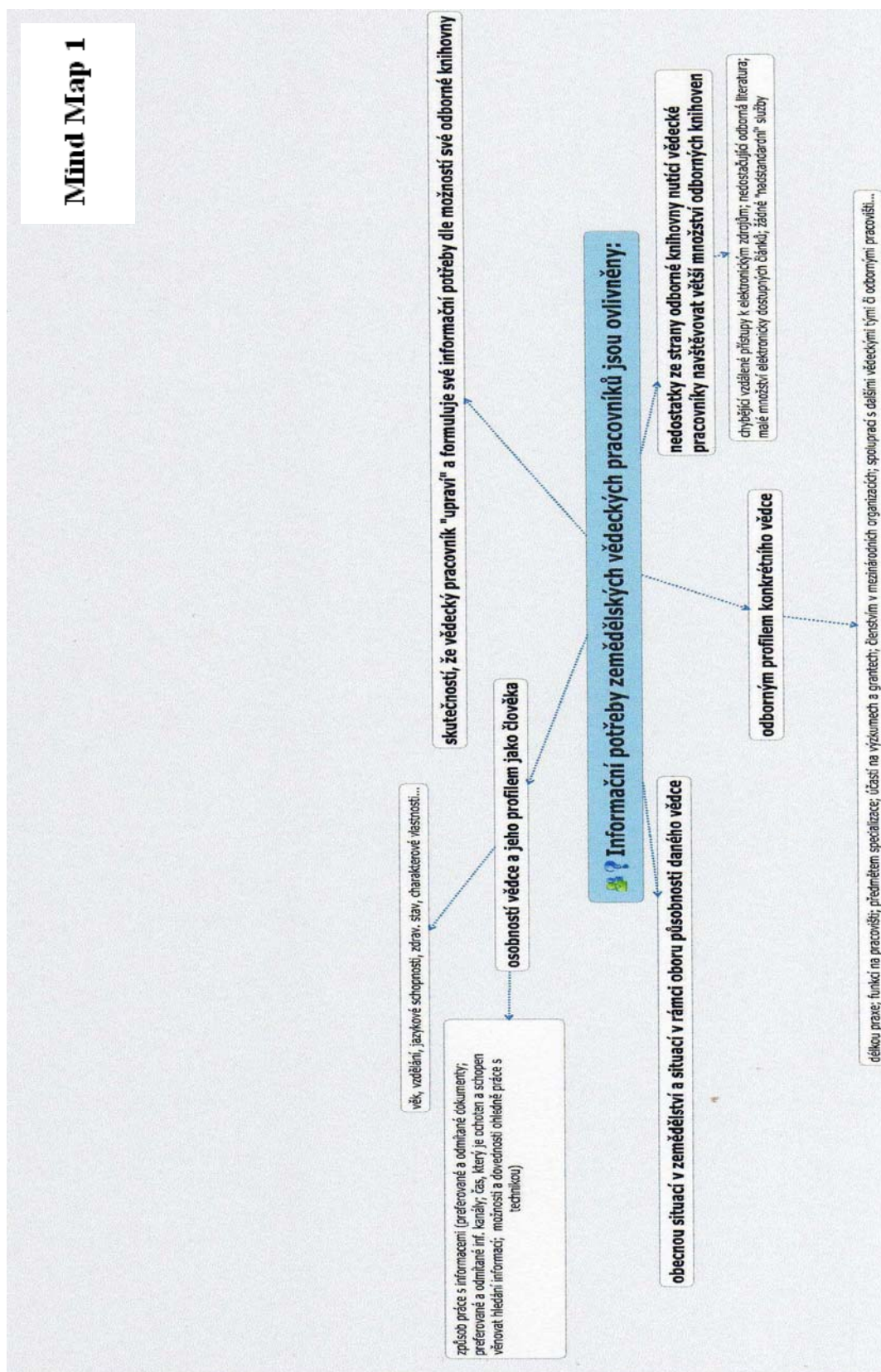
Odeslat dotazník

Ukončit vyplňování dotazníku a smazat vyplněné hodnoty

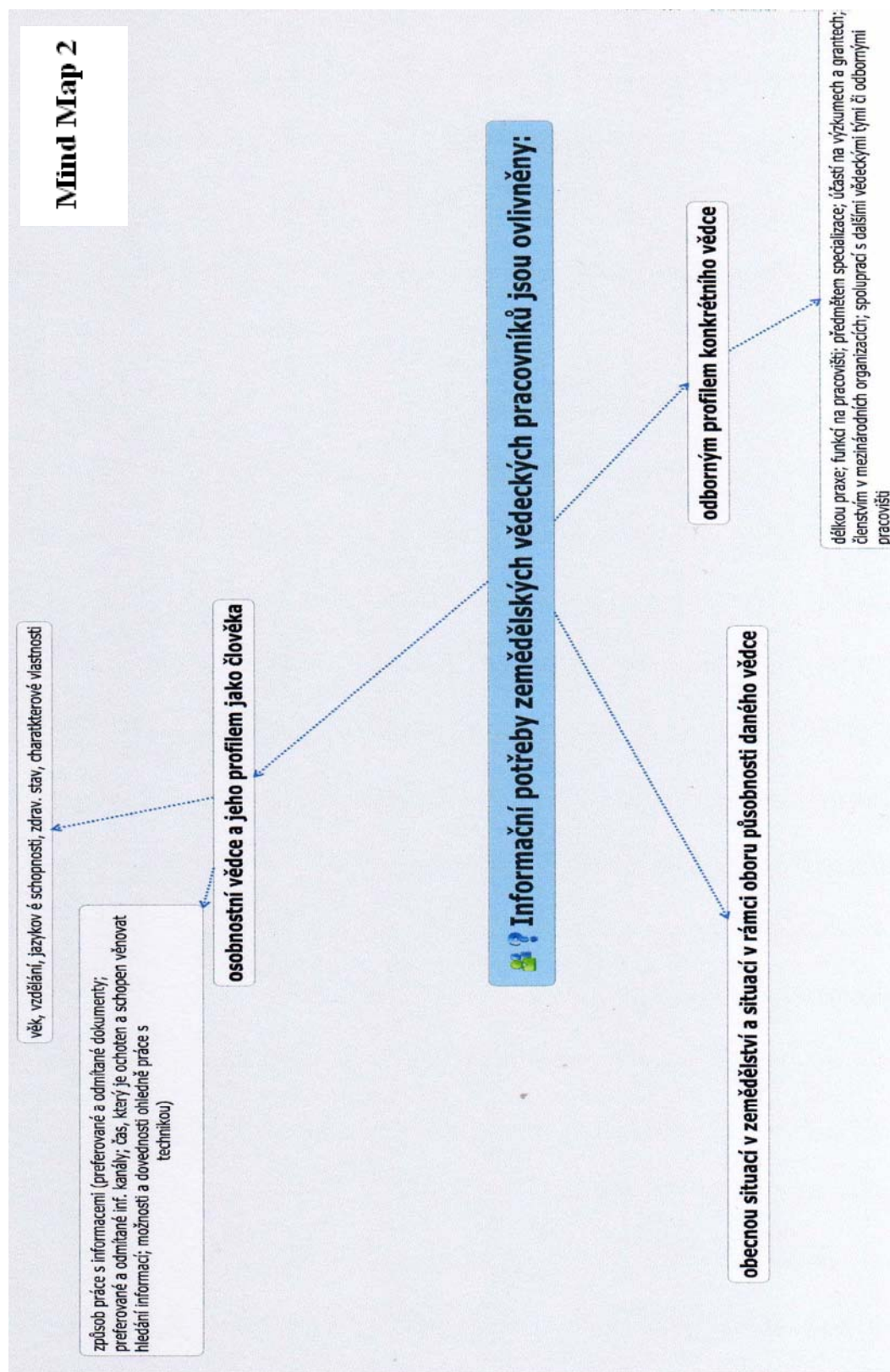
VYPŘITO.cz Marek Demšák 2008 – 2010 | Číslo registrace na ÚOUI: 36627 | Dnes zatím 613 návštěvníků (20 online), včera 1950 návštěvníků
Inzerce na těchto stránkách | Vypřito.cz poskytuje slevu 70% na Premium účet při předložení karet ISIC/ITIC/ALIVE

Hutovo -Rank 0/10 15 Anglicko - Český

Start Informační potřeby v...

**Příloha B Mind map 2 : “Ideální stav” ovlivňování
informačních potřeb zemědělských vědeckých
pracovníků po zlepšení současné situace.**

Evidence výpůjček

Prohlášení:

Dávám svolení k půjčování této bakalářské práce. Uživatel potvrzuje svým podpisem, že bude tuto práci řádně citovat v seznamu použité literatury.

V Plzni, 4. 8. 2010

Michaela Hametová

[illegible]